DIARI CATALÁ
DE
Avisos, Noticies y Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona: Edició vespre 1 ptes. mes
Edició matí . 1 » »
Espanya . . . . . 4'50 ptes. trim.
Unió postal . . . . . 9 » »
Paquet de 30 números. 90 céntims

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció y Administració
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entresol
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMPTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Teléfon 184

Anuncis, esqueles, comunicats y reclams a preus covencionals. Per la edició del vespre s'admeten esqueles mortuories fins a les sis de la tarde. Per l'edició del matí, fins a les tres de la matinada.

Any XXII núm. 4,558 — Barcelona: Dijous 25 de janer de 1912 — Edició del VESPRE

SANT DEL DIA: La Conversió de Sant Pau.—Sta. Elvira, vg. y mr.
Sant de demà: Sts. Policarp y Teógenes, bis. y mrs.—**Quaranta hores:** A la iglesia de St. Antoni Abat, de PP. Escolapis. Hores d'exposició: De 3/4 de vuit del matí a 3/4 de sis de la tarda.—**Demà:** A la mateixa iglesia.—**Cort de María:** Ntra. Sra. de Bethlem, a sa iglesia.—**Demà:** Ntra. Sra. de les Gracies, a S. Pere.—**Missa d'avuy:** La Conversió de St. Pau, ap.; color blanch.—**La de demà:** Sant Policarp, bis y mr.; color vermell.—**Adoració nocturna:** Dissapte: Torn de Sant Antoni de Pàdua.

Observatori Meteorológich de la Universitat. - Director: E. Alcobé. — 24 de janer
HORES D'OBSERVACIÓ: 9 matí y 3 tarda. —Barómetre a 0° y al nivell del mar: [illegible].—Temperatures: Máxima, 20'0 sol; 17'2 ombra. Mínima, [illegible] ombra, [illegible] ref.—Temperatura a la ombra: 10'[illegible]; 13'2.—Pluja a les 24 hores: 0'0.—Aigua evaporada en milímetres: 1'4.—Graus d'humitat: [illegible]; 85.—Direcció del vent: [illegible].—Velocitat del vent: 180 k.—Estat del cel: cobert.—Núvols. Classes: C. K.; C. K. N.—Cantitat: 10; 0'0.
Sortida del sol: 7'11.—Posta: 4'56.—Sortida de la lluna: 11'10 m.—Posta: 10'45 m.

D.ª Mercè Morros y Sala

morí el dia 4 del corrent

havent rebut els Sants Sagraments y la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

El seus afligit espòs don Joan Vilella Casarramona, filla Mercè, mare donya Carolina Sala, pares polítichs, germans, germans polítichs, oncles, cosins, demés parents y la rahó social «Vilella y Morros», al recordar als amichs y coneguts tan sensible pèrdua, els preguen continuin tenintla present en llurs oracions y se serveixin assistir als funerals que, pera l'etern descans de l'ànima de la finada, se celebraràn demà, divendres, dia 26 del corrent, a les deu, a la iglesia de la Casa Provincial de Caritat, per lo qual els quedaràn agraits.

Les misses després del ofici y desseguida la del perdó

El dol se dona per despedit — **No's convida particularment**

L'Excm. y Ilm. Sr. Bisbe d'aquesta diòcesis se dignà concedir als seus fidels diocesans 50 dies d'indulgencia per cada acte de pietat o caritat cristiana que practiquin pel bé de l'ànima de la finada.

J. Marsans Rof y Fills
Valors, Cupons, Giros, Cambi de Monedes, Comptes corrents, Viatges
(RAMBLA CANALETES, 2)

MERITORI de 14 a 16 anys, guanyant. Se necessita ab bon caràcter de lletra. — Dirigirse per escrit baix les inicials A. B. C., a l'Administració d'aquest diari, carrer d'Escudellers, número 10 bis.

PEUGEOT
250 pessetes
Representants exclusius:
F. S. ABADAL Y C.ª - Aragó, 239 al 245

COLEGI DE CATALUNYA
BAIX L'ADVOCACIÓ DE NOSTRA SENYORA DE MONTSERRAT
Benehit especialment per S. S. el Papa Lleó XIII
Dirigit per les professores donya Josepha, donya Francisca, donya Remey y donya Carme Ferran, ab la cooperació de distingits professors. Director espiritual. Mitg pensionistes y externes. Espayosos patis d'esbarjo, Claris, 31, pral. primera

LICOR CAMOMILLA
DEL CASTELL DEL REMEY
Excelent estomacal, poderós tònich, eficaç y digestiu.
Demanis per tot arreu. Dipòsit: Cucurulla, 5. Telf. 813.
Se serveix a domicili.

Pelletería LA SIBERIA
Rambla de Catalunya, núm. 15, y Corts, núm. 624. - Telèfon 1571
— FI DE TEMPORADA —
REBAIXA DE PREUS
15 p. 100 EN TOTS ELS ARTICLES CONFECCIONATS
Preu fixe. - Vendes al comptat. — On parle français.—English Spoken.

EL SIGLO
GRANS MAGATZEMS
Dilluns, 29 de janer y dies següents **EXPOSICIÓ ESPECIAL**
y venda de
Guants y Puntes
Brodats - Perfumería - Flors - Bisutería - Mocadors - Llensols
Estovalletes - Cobre-safates - Nubes - Echarpes - Vels - Tuls
Bruses - Refajos - Corbates - Calçat y gèneros de punt pera senyora. — Capses paper - Tarjetes - Festonejadors
Florers - Almoiners - Cinies pera lliga-cames, etc., etc.
Articles d'alta novetat
Preus considerablement reduits durant els dies d'EXPOSICIÓ

Aigua "Estrella"
Mineral natural, alcalina gaseosa. Excelent pera la taula. Dels manantials de la *Societat Anónima* «Vichy Catalán». Superior y més econòmica que totes ses similars.
Demanis per tot arreu en ampolles y mitjes ampolles
Administració: Rambla de les Flors, 18, entressol - Barcelona.

Tusquets y C.ª S. en C. Banca Borsa.
Valors y cupons.—Rambla del Centre, 9
Negociem els cupons Amortisable 5 per 100. Venciment 15 febrer pròxim.

Qui tingui tos
que prengui l'antiga y acreditada pasta pectoral del Doctor Andreu.
Demànis a les farmacies

Dr. Serrallach Vies urinaries. - De 12 a 2 y 6 a 7. Pelayo, 40. - C.ª económica, 7 a 9. Jovellanos, 9

MASTIC VEGETAL
INALTERABLE
Fórmula Tobella
Pera tota mena d'empelts y feridas de las plantas
Pot usarse sempre y no danya may.
S' aplica ab un pinzell, en fret.
Primpcesa, 11, pral. - BARCELONA

CUESTA POCO CONSERVAR LA SALUD.
Es muy sencillo gozar de salud si uno sabe cuidarse. Las enfermedades se apoderan por lo general de la gente, por no acudir á tiempo con el tratamiento más indicado. Es fácil evitar muchos sufrimientos y gastos en la curación si al sentirse mal se emplean con presteza, los medios para curarse. Por ejemplo las
molestias de la dentición
cuidándolas debidamente desde un principio se pueden atajar y curar, pero si el tratamiento es inadecuado han de empeorar. He aquí una narración que demuestra el hecho. "Mi hija Milagro de 2½ años de edad tuvo una serie de trastornos con la dentición. Tuvo fiebre y vómitos, dolores de vientre y diarreas y á consecuencia de los sufrimientos la pobrecita se puso tan demacrada que habíamos perdido toda esperenza de salvarla. Puedo asegurarles que con el auxilio único de la
Emulsión Scott
mi hija se ha curado y ahora está hermosísima." Estanislao Font (calle Cerdeña No. 336-Pral-2º) Barcelona 27 Mayo 1910. El remedio por excelencia y el más rápido en todos los casos de molestias de la dentición es la Emulsión Scott. Si en vuestra familia sufre alguien de molestias de la dentición procuraos la Emulsión Scott, pues igual os aconsejaría el médico al ser consultado. La Emulsión Scott es el único remedio seguro para curar las molestias de la dentición, pero tiene que ser la de Scott. Ninguna otra Emulsión tiene una lista tan larga y sorprendente de curaciones en todos los paises civilizados. Teneis molestias de la dentición en vuestra familia? pues comprad la Emulsión Scott hoy mismo. La de Scott tomada á tiempo, cura las molestias de la dentición.
Una muestra gratis le será enviada por D. Carlos Marés, Calle de Valencia 333, Barcelona á cambio de 75 cts. en sellos para el franqueo.

Dr. DILLA Novament s'ha encarregat del seu consultori de VIES URINARIES. — Passatge Domingo, 4. De 3 a 5. Festius de 11 a 12.

Al Dia

¿Ahont es la veritat?

Les explicacions que al Congrés han donat els senyors Canalejas y Maura, o son sinceres o no ho son. Si lo primer, si no ha passat rès, si no hi ha hagut ni ombra de crisis, s'ha de creure que tot lo succeit ha sigut obra d'algún interés polítich. Y llavores es qüestió de pensar si algún lliberal entramaliat, més o menys d'acort ab en Canalejas, ha volgut donar motiu als acorts presos pels republicans. Si les manifestacions dels senyors Maura y Canalejas son una comedia pera tapar lo que ha passat, llavors serà qüestió de creure ab el senyor Soriano, que s'ha de discutir quelcom més que lo que'l senyor Azcàrate ha posat a discusió.

Mentrestant, el Govern ha lograt que les llances republicanes se tornessin canyes. No fa vintiquatre hores que tenien al senyor Canalejas per més reaccionari que an en Maura, y tot d'un cop se li han posat al costat, ¡quina comedia!

***

Y si volen saber com se fa l'antimaurisme, com s'enganya a la gent, escoltin.

Ahir, a entrada de fosch, invadiren les Rambles una colla de xicots venent un dels diaris que surten a n'aquella hora, cridant fins a posarse ronchs:—¡La derrota den Maura en el Congrés!—

Jo que sé que aquell diari no pot agafar més que l'obertura del Congrés, y encara si comensa a l'hora, vaig preguntar a un xicot que s'enfilà al tranvía en que jo anava, cridant:—¡La derrota den Maura!

—¿Què ha passat al Congrés?

—No ho sé: ¡La derrota den Maura!

—Y, si no ho sabs, ¿per què ho crides?

—Perque a la imprempta m'han dit que ho cridés.

Efectivament: el diari no portava rès den Maura...

POL.

Polítiques

La Unió Catalanista y la Lliga Regionalista

Veusaquí la comunicació que la Unió Catalanista ha dirigit a la Lliga Regionalista, convidantla a pendre part en l'Assamblea de Tarragona y oferintli un lloch en la Comissió Organisadora:

«Honorable senyor:

La Junta Permanent que per manament reiterat del Consell General de Representants ha de convocar a Tarragona l'Assamblea que's celebrarà per les festes de Pasqua Granada, a la qual desitja, y creu es convenient y fins necessari hi concorrin representacions de tots els elements nacionalistes de Catalunya, se dirigeix a vos, comptant ab el resultat de les converses previes que pera'l dit fi se tingueren, demanantvos accepteu un lloch en la Comissió Organisadora de dita Assamblea.

Aquesta J. P. té la seguretat que's veurà honorada ab la vostra acceptació, car l'objecte principal de l'Assamblea es, al ensemps que apartar l'Unió Catalanista de la política electoral, concretar y enrobustir la seva acció per damunt de tot recatalanitzadora. Com que pera empendre aquesta acció, els dualismes no's concebeixen y sols pot ésser fructífer l'esforç aunat de tots els nacionalistes, l'U. C., que en tots temps s'ha preocupat intensament de l'unitat en la lluita per Catalunya, insisteix avuy en el mateix propòsit, segura, repeteix, que serà atesa y que no li mancarà'l concurs de tots els nacionalistes, pera empendre una acció que penetri fins a les entranyes del poble, pera ferli reviure, nèt de màcula, l'esperit de la nostra Nació Catalana.

Rebi aqueixa honorable Lliga Regionalista, una fervorosa salutació patriòtica que li adressa aquesta Unió Catalanista, esperançada ab la creença de que seràn tots els nacionalistes de Catalunya els qui concorreràn a la vinenta Assamblea, que aixís provaràn, ab fets, que es gran, molt gran, el llur amor a la nostra Patria.

Visqueu molts anys per Catalunya.
Barcelona 11 de janer de 1912.
El president, D. Martí y Julià.—El secretari, J. Rodergas Calmell.
Sr. President de la Lliga Regionalista».

La Junta Directiva, en sessió celebrada ahir, va acordar per unanimitat acceptar el convit de la Unió Catalanista, designant al seu president don Raimon d'Abadal, pera formar part de la Comissió Organisadora d'aquella Assamblea.

La festa regionalista de Girona

—La Comissió organisadora ha rebut una comunicació de l'Associació regionalista «L'Escut Empordà», de La Bisbal, participant que la Junta Directiva ha acordat delegar la seva representació, pera assistir a la conferencia del senyor Cambó y al banquet del Centre Catalanista, en els socis senyors Rosich y Cañà, els quals vindràn expressament de La Bisbal.

—De Palamós s'han rebut noticies de que vindrà una representació dels entusiastes regionalistes d'aquella vila, pera sentir l'autorisada paraula del senyor Cambó, y assistir al banquet.

A Banyoles també s'organisa una expedició pera venir a Girona el diumenge prop-vinent.

Casal Regionalista de Manresa

D'aquella ciutat diuen que s'està instalant en aquell «Casal» l'artistich mobiliari adquirit a Barcelona y a Manresa.

El dibuix del segell de la nova Associació regionalista, es del distingit arquitecte manresà y soci del «Casal» don Alexandre Soler y March. Es de forma rodona, y artístiques rames adornen les quatre barres catalanes, al mitg de les quals s'hi llegeix: «Casal Regionalista.—Manresa».

Diumenge vinent hi haurà junta general pera la elecció de càrrechs.

La Mancomunitat a Valencia

La Diputació provincial de Valencia, dissapte passat, celebrà una sessió pera escoltar la conferencia que hi donà don Francisco Serrano Larrey, qui, junt ab el comptador d'aquella Diputació, senyor Carbonell, vingueren comissionats a Barcelona pera posarse en antecedents sobre la manera còm s'havía preparat el projecte de bases pera la Mancomunitat Catalana, y veure si quelcom semblant se podía fer en la regió valenciana.

Oportunament, en aquestes planes, vàrem donar noticia de la vinguda de dits senyors y de llurs entrevistes ab el senyor president de nostra Diputació provincial, don Enrich Prat de la Riba.

Al saló de sessions d'aquella Diputació hi havía tots els diputats y un nombrós públich. El senyor Serrano, ab sa paraula fàcil y eloqüent va explicar l'important y trascendental projecte de Mancomunitat que ab tant d'entusiasme ha sigut acullit a Catalunya, les Diputacions de qual regió—va dir—estàn ja fent estudis d'adaptació.

Cridà l'atenció sobre'l conflicte que s'apropa a les Diputacions, ja que ab la supressió del impost dels consums perdràn la major part de sa actual recaudació y a n'això haurem d'afegir—deya—que d'aquí tres anys la nostra Diputació no cobrarà'ls cinch cèntims per tonelada de càrrega y descàrrega en el port de Valencia.

Va dir lo molt agrait que estava per la rebuda que arreu se li havía fet a Barcelona. «Nostres propòsits—deya—foren tan carinyosament acullits, que vàrem tenir el gust d'escoltar de llavis del senyor president d'aquella Diputació franques paraules que exteriorisaven l'afecte que, en aquella regió germana, els valencians inspiren.»

El senyor Serrano va repartir entre'ls diputats els exemplars impresos de les Bases que li va entregar la Diputació de Barcelona, y va glosar els seus principals fonaments de rahó. Va alabar la unitat de criteri que sobre aquest problema de la Mancomunitat hi hà a Catalunya y desitjà que igual unanimitat hi hagi a tota la regió valenciana quan se tracti de satisfer ses aspiracions.

A judici del senyor Serrano la Mancomunitat Valenciana pot concretarse en tres punts: ports, catastre y construcció y conservació de carreteres, descapdellant aquests serveys en la mateixa forma o en altra semblant a la que'ls catalans proposen, y acabà son discurs excitant a tots a una unió ferma y decidida pera que, imitant a Catalunya, logri Valencia dur a terme'l grandiós projecte que ha de servir de base al engrandiment de la regió.

Parlaren després els senyors Testor, Belda, Lleó y Calatayud, y a proposta del primer s'autorisà al president pera nomenar una comissió que estudii les bases de la Mancomunitat Catalana y estableixi les que puguin regir en les provincies valencianes, y que, després de aprovades per la Diputació provincial de Valencia, seràn sotmeses a l'aprovació de les de Castelló y Alacant.

La comissió esmentada la formen els senyors don Francisco Serrano Larrey, don Pasqual Testor Pascual, don Bonaventura Guillen Engo, don Modest Gimenez de Bentrosa y don Joseph Belda Hernandez.

Entre'ls concorrents a la sessió hi havía un parer de gran optimisme.

***

Al mateix dia que'l senyor Serrano Larrey donava sa conferencia sobre la Mancomunitat a la Diputació provincial valencina, en el local de la societat valencianista «Lo Rat-Penat», seguía la tanda de conferencies de propaganda regionalista. Son president, don Vicens Dualde, parlà de regionalisme.

Al explanar sa conferencia, fonamentantla en una poderosa y lògica argumentació, dirigí una patriòtica excitació a la prempsa valenciana pera que'ls digués si obraven o nó encertadament al treballar pera la reconstitució de la regió valenciana, no damunt els fonaments d'abans que'l temps ha desfet, sinó al compàs dels progressos del dia que, mercès als avenços moderns, permetrien una vida esplendorosa.

Parlà després de les belleses naturals y artístiques valencianes, y recordà que s'acostava'l centenari del guerriller valencià Romeu, màrtir de son amor a la terra, en el qual se celebrarà una assamblea d'alacantins, castellonenchs y valencians, pera tractar de la reconstitució de la regió valenciana y, per lo tant, demanava a la prempsa que demostrés llur entusiasme a n'aquesta idea fent hi acte de Solidaritat, prescindint, per uns moments, tots els diaris de llurs diferenciacions polítiques, pera sentirse valencians, aplegats sota'l lema del «Rat Penat».

El senyor León y Duràn s'adherí a lo manifestat pel senyor Dualde y parlà del projecte de Mancomunitat, de tan gran trascendencia pera obtenir l'autonomía de les regions; del ambient regionalista que arreu se sent; del desengany de la opinió envers la vida política actual y de les ganes de regeneració, tan brillantment iniciada per Catalunya, y de la que tots n'estaven molt esperansats.

—Jo crech que la llevor cau en camp ben conreuat y que no trigarà, ab ben poch esfors, en obtenir abondosos fruits.

El confrare «Las Provincias» s'adhereix ab entusiasme a la campanya regionalista iniciada per «Lo Rat Penat».

La Mancomunitat per Espanya

A la nova que donàvem dies enrera sobre les iniciatives de Lugo pera fer la Mancomunitat gallega, cal afegirhi les que en altre lloch donem sobre la Mancomunitat valenciana y ademés la publicació d'un article en l'«Heraldo de Aragón» de Saragossa, firmat pel senyor Guillén, demanant la Mancomunitat de les provincies aragoneses.

L'amnistía a França

Diuen de París ab data del día 21 de janer a 1'40 de la matinada:

«Tal com ho havíem anunciat, una delegació de periodistes, presidida per M. Rochefort, visità en son domicili al president del Consell de ministres pera demanarli que presentés al Parlament una proposició d'amnistía a benefici de totes les persones condempnades per delictes de prempsa o d'opinió, y especialment de M. G. Hervé.

M. Rochefort manifestà a M. Poincaré les rahons que'ls havíen impulsat, a ell y a sos amichs a demanar al Govern que presentés un projecte de lley d'amnistía.

El president del Consell s'ha dolgut de no poder accedir a la demanda que se li acabava de fer. «El Govern—ha dit—està disposat a examinar totes les situacions individuals que se li puguin senyalar, però ha decidit NO PRESENTAR NI DEFENSAR CAP PROJECTE DE LLEY CONCEDINT UNA AMNISTIA.»

Varies

—La Lliga Regionalista de Gracia, tindrà junta general ordinaria pera la aprovació de comptes y renovació de càrrechs, el prop-vinent diumenge, a les quatre de la tarda, al hostatge social de la mateixa entitat, Salmerón, 73, primer.

— El día 2 de febrer se reunirà, a Girona, una assamblea general republicana pera discutir y aprovar unes bases pera la formació d'un cens únich del partit republicà gironí y el funcionament d'un directori electoral.

— Com vàrem anunciar díes enrera, ahir dimecres, ab el tren exprès, marxà cap a Madrid el nostre estimat amich y company don Joan Ventosa y Calvell, diputat a Corts per Santa Coloma de Farnès. També marxà el senador don Leonci Soler y March y el diputat per Granollers don Bonaventura Plaja, bons amichs y companys nostres.

— Abans de fer l'Assamblea lerrouxista han acordat fer una tanda de mitings als casinets de barri, pera assegurar la concorrencia, ja que per ara son poques les inscripcions.

GLOSARI

ESTAMPA DE RECORDATORI

... En tals matins com el d'avuy, radiosos y sense núvol, ell, després d'haver, ab la pietat d'un patriarca turani, «donat l'aigua», es a dir, obert la clau central y vigilat la despesa y marxa, —única cura domèstica que queya baix la seva jurisdicció—solía sortir de casa sense pardessú, y vacilava, un moment, entre anarse'n cap amunt, a montanya, o bé cap avall, a Barcelona. Devegades, en sent a tal punt, compareixía en Pijoan, y se l'enduya per esgarriats camins, ahont, ab pretext d'interessarse en les coses d'ell, acabava contantli llargament les propries, que sempre s'esqueyen ésser tribulacions y malvestats... Però, fóra d'aquesta intervenció estranya, el dubte se solía decidir a favor del descens a Barcelona y les seves Rambles, y rovell de l'ou. Perque ell era ciutadà de mena y sos entusiasmes pels camps y natura li vingueren no més com una compensació d'haver viscut quan era infant en un carrer massa negre, ahont el sol no arribava sinó pels volts de Sant Joseph. Però la sanch li havía restat urbana, y no rural. Es no més cap els últims de la seva vida, quan ell va veure clar en aquestes seves preferencies y amors.

Allargava, donchs, el passeig fins a la rambla, ab la escusa de pujar a l'Ateneu, a fullejar les revistes. Però, un cop a dins, may faltava algú que li'n distreya, sense pena de la seva part; car ell era home pera deixar sempre ab cor alegre, per una conversa, una lectura. Ell y l'altre comensaven aixís a parlar de coses immortals; lo qual exigía, al cap de poca estona, sortir a l'aire lliure de nou. Aleshores, pera deixar tranquila la propria conciencia, sobre'l no haver perdut el matí, el deambular s'aprofitava pera alguna compra a les botigues dels seus furnidors. Plaviantli les cases elegants de reputació tradicional y sentada. Entre una disertació sobre la essencia metafísica del ritme y una discusió plàcida sobre'l Deu de Spinoza, era aixís adquirida una gorra de viatge a la capellería Tusell p una corbata y una dotzena de colls postiços a càn Zenon. Ell tenía les seves idees sobre la classe y forma de lo que li convenía; però si no trobava exactament a mida de gust, no s'hi entossudía tampoch. «Voldría—deya a cà'l camiser,—aquells colls girats, ¿sabí?, però no aixó estret, sinó ab les dúes ales separades y les puntes quadrades, no rodones». El camiser contestava: «Li ensenyarem lo que tenim... Noy! Abastava el Bleriot, 24, de 39 punts». Y el poeta, en vista de que no hi havía res més, se quedava ab uns Bleriot, 24, de 39 punts. «Això es lo que ara's porta», —afegía el comerciant tot embolicant el gènero.—Això es lo que's portava y ell ho portava igualment. Una vegada, també en un matí radiant, ell va estrenar un capell verdós, que'l rejovení adorablement, y que damunt la magre cara encesa y com roenta, forma una combinació de complementaris, a la manera de Lucas Cranach o de Van Gogh.

Avuy el record suau d'aquestes curtes hores lluminoses ens acompanyava, quan per ell pregàvem, al temple, demanant que la llum eterna li lluís, y el perenal matí sense núvol.

XENIUS.

Crónica de l'Institut d'Estudis Catalans

Secció histórica-arqueológica

Durant el darrer trimestre de l'any 1911, la vida d'aquesta secció ha continuat essent especialment intensa. Els treballs dels seus membres, la publicació de l'Anuari últim que ha anat enviantse a les societats sabies de l'extranger y la íntima relació que ha mantingut sempre ab els pensionats catalans al extranger que's dediquen a estudis històrichs o arqueològichs, s'han traduit en un actiu intercambi epistolar de orientacions que haurà d'ésser de fecónds resultats.

Les relacions ab els pensionats catalans de l'Escola espanyola a Roma, que al començar el curs han donat nova activitat als seus treballs, han sigut constants y cordialíssimes. Aviat trascendiràn al públich els primers resultats de l'esforç del nou organisme; entre tant, sols volem avençar que molts d'aquells treballs seràn de positiva importancia pera la nostra antiga historia en els seus diversos aspectes.

En tot aquest temps no ha deixat de rebre aquesta secció valiosos donatius de llibres y fascicles que, units a la rica colecció de revistes y altres publicacions que l'Institut reb en cambi, han anat a aumentar els fons de la Biblioteca de Catalunya, en víes de formació. Pera que serveixin d'exemple y estímul, detallarem alguns dels donatius més importants. Don Frederich Rahola ha regalat un hermós atlas del sigle XVII, sobre pergamí, degut a un individuu de la familia dels Oliva, famós en la nostra cartografía. El senyor don L. Faraudo ha feta donació de tres manuscrits catalans del sigle XVIII, que tracten de cirurgía y aritmética, essent un d'ells particularment interessant. El senyor Miret y Sans un manual de formularis en català del sigle XV. El senyor Bofill y Matas, entre molts altres llibres, un manuscrit castellà del sigle XVIII, en dos volums, ab nombrosos mapes pulcrament iluminats, que conté la historia del Virreinat del Perú.

El senyor don Rafel Patxot, que recentment ha donat públich testimoni de la seva alta generositat a favor dels interessos colectius, ha ofert també a la Biblioteca de Catalunya la colecció completa de la «Biblioteca de Autores Españoles» (Rivadeneyra), y els «Report of the Scientific results of the exploring voyage of H. M. S. Challenger», que comprenen 43 grossos volums infolio de inmens interés pera l'estudi de la zoología marítima.

Han regalat també exemplars de les seves publicacions o coleccions de llibres els senyors Miquel y Planas, Jaume Barrera, Pbre., Moliné y B. Brasés, Antoni Vila, Pbre., mossen Agustí Coy, Bonsoms, Klüpfed, Segarra, Broca, Rubió y Lluch, Massó y Torrents, P. March, etc.

Ab ocasió del viatge que últimament va efectuar a París el membre de l'Institut senyor Miret y Sans, han pogut apreciars

se les simpaties que'l treball d'aquesta Corporació segueix despertant en els més importants centres de cultura de la capital de França. L'«Académie des Inscriptions» li ha votat l'enviu de la continuació del gran «Recueil des historiens des Gaules», la primera sertie del qual va ser comprada per l'Institut ja feya algún temps. La «Société de l'histoire de France» ha concedit també a la Biblioteca de l'Institut un lot important de les seves publicacions, fent una senyalada excepció a favor d'ell, ja que'l seu reglament no l'autorisa pera cambiar més que'l Butlletí ab les societats corresponents. El senyor Miret ha pogut donarse compte del singular apreci ab que'ls erudits de la vehina nació seguien el curs dels treballs de l'Institut, les publicacions del qual esperaven ab viva curiositat. Corresponent al enviu de l'«Anuari» últim, la «Reale Deputazione di Storia Patria» de Venezia, la «Société des études historiques» de París, y l'Institut Bibliogràfich de Bruseles, han enviat expontàniament coleccions atrassades de les seves publicacions. Lo mateix ha promés fer la «Sociétes des Antiquaires de France» per iniciativa de M. Prou, de París.

La taula catalana del sigle XIV, descoberta últimament al Sinai y que tant ha apassionat l'opinió, mogué a n'aquesta Secció a fer alguna gestió pera poder donar compte en el seu «Anuari» de tan inesperada troballa, acompanyant si era possible la reproducció del retaule que, com es sabut, representa a Santa Caterina. Ab aquest objecte l'Institut s'ha posat en relació ab M. Couyat-Barthoux descubridor d'aquella pintura; aquest senyor s'ha mostrat disposat a facilitar a l'Institut la reproducció d'una fotografía en colors, que va lograr obtenir de la cobdiciada pintura, cedint a l'Institut les primicies de la seva publicació.

D'aquí a pochs díes se verificarà a la Sorbona de París la cerimonia del doctorat del senyor Amadeu Pagès. La seva tesis doctoral, escrita en llengua catalana, es una admirable introducció a la edició crítica de les obres del més espiritual y admirable dels poetes de l'Edat Mitja, Auzias March. Ab aquesta ocasió, després dels temps de Ramón Lull, la Universitat de París, reobrirà per primera volta les seves portes a la llengua catalana, abans de que li hagin tributat aquest homenatge les universitats espanyoles.

El volum primer de la indicada edició de les obres de Auzias March, publicada per l'Institut, va ja molt avençada y sortirà a la llum segurament abans de que s'acabi l'hivern. Serà la primera part d'un monument digne de la memoria del poeta.

Finalment han establert cambi ab l'Institut el «Nuovo Bullettino di Archeologia Cristiana» y la «Rivista Orientale» de Roma, l'«Archivio Storico Italiano» de Florencia, y l'Archivo de Investigaciones Históricas» de Madrid.

Teatres

FRANCÉS

«Papà».—Comedia en tres actes, per Robert de Flers y G. A. de Caillavet.

Els experimentats autors de tantes y tantes comedies aixerides, han volgut fer gala un cop més de la seva experiencia, posantla al servey d'una faula ignocentona. «Papà» sembla una obra imaginada per un impúber de la literatura y desenrotllada per dos vells de la escena. Veusaquí perque, no haventhi en el fons altra cosa que «literatura»—en el mal sentit de la paraula—té a voltes certa apariencia de cosa vivent. Es una mena de «cosa» que, traduída, fóra perfectament cursi. Sorprèn que encara cap traductor dels que ho son per vici se n'hagi enamorat.

Se tracta d'un pare que té un fill. ¡Natural!, dirà'l lector. Y ho encerterà, perque'l tal fill es natural... El pare, celibatari empedernit, no s'ha recordat d'aquell fruit d'uns amors ilícits fins un día en que una dona li ha dit vell. Aleshores se li han desvetllat els sentiments paternals y, prenent l'automòvil, s'ha dirigit, ab rapidesa de molts kilòmetres per hora, cap al recó de Pirineus hont viu el minyó, content de la seva sòrt, de la societat que l'envolta y de l'afecte que li duen la serventa Joana y la filla d'un banquer fallit, en la qual se desperta a lo millor un enamorament sobtat.

Y el jove va a París a casa'l seu pare, hont se troba desplaçat, anyorós del Pirineu, al qual se n'entorna. Y la filla del banquer arriba a la casa aixís que ell n'acaba de sortir, sent rebuda primer ab certa rudesa pel senyor, que de cap manera vol casar el fill a qui acaba de fer hereu del seu nom y de la seva fortuna ab l'hereva del mal nom d'un banquer estafa. Però la noya se li avença, manifestant una pila d'escrúpols, y el pare de l'enamorat se'n sent «touché», y l'escena va fentse enternidora a fi de preparar el tercer acte. En el qual se precisen els sentiments de tots, donant per resultat que l'enamorament dels joves era una cosa passatgera. En cambi neix ben ferma una atracció mutua entre'l vell y la filla del banquer fallit. Y el minyó ho descobreix —y «els casa». Y un hom endevina que ell se casarà ab la minyona Joana, que li porta realment una irresistible inclinació.

Veusaquí la faula, que ho es en el sentit més ample de l'expressió y que sols pot fer passadora l'experiencia dels senyors Flers y Caillavet y l'encís de una interpretació perfecta com la que ofereix la companyía francesa que'ns acaba de visitar.

El paper de la filla del banquer estafa no es pas de gran lluiment. Té, emperò, una escena al segón acte que presenta grosses dificultats. La Regnier hi triomfa, treyent emoció de les grans falsetats que conté.

També triomfa'l senyor Roussell del paper de pare, galejanthi una admirable correcció de paraula y de maneres, com triomfa en el de rector de poble el senyor Leubas, excelent actor que en cap dels tres personatges que li hem vist encarnar aquests díes ha resultat el mateix.

Els demés comediants ocupen degudament el lloch que'ls pertoca, mereixent elogi especial el senyor Peyriere en el fill.—J. M.

Municipi

Durant el mes de janer, el personal de consums ha realisat apreensions d'oli y petroli d'alguna importancia.

Pera examinar cada cas y proposar lo procedent, la comissió ha designat al senyor Montanyola.

La comissió de Foment, o millor dit, els radicals de la mateixa, aprofitant ahir el ser majoría, per haverse ausentat—ignorem els motius—alguns regidors dels altres grupus, acordaren restablir la famosa brigada eventual.

Lo referent a la permuta entre'ls senyors Garriga y Vallès y Pujals, queda sobre la taula, a proposta del senyor Carreras Candi, fins que dictamini la comissió de Governació.

Als mercats del Born, Hostafranchs y Revolució, hi haurà subasta de llochs en vaga el primer de febrer.

Ha acordat la comissió de Foment: Visitar el dilluns, a les 8'30, les obres noves del aqüeducte de Moncada.

Passar a Hisenda la moció del senyor Montañola demanant aument d'iluminació al Plà del Palau y la dels senyors Grau, Rosés y Riera demanant que no's cobri l'arbitri als motors donats de baixa.

Prevenir a una propietaria del carrer de Denia, que fassi unes obertures pera les aigües pluvials, ab penalitat de 50 pessetes y execució per les brigades a costes seves en cas d'incumpliment.

Ordenar a la secció corresponent que fassi'l presupost pera la terminació del mercat de Sant Gervasi.

Obligar al concessionari dels aparells calefactors de Ca la Ciutat que acabi l'instalació en el plaç fixat, baix pena de multa.

Quedà sobre la taula lo referent al empedrat d'alguns carrers de Gracia y al asfaltat de les Rambles.

A la comissió d'Hisenda se suscità ahir una qüestió d'innegable gravetat.

Se tracta del lloguer d'uns llochs de venda, dits dels pòrtichs de la Virreina, dels quals l'Ajuntament n'hauría de cobrar y no'n cobra un cèntim.

La cantitat que's deu al Ajuntament se diu que passa d'un milió de pessetes.

S'ha nomenat una ponencia que estudii l'assumpte.

La comissió de Governació ha demanat a la d'Hisenda 750 pessetes pera pagar el títul de metge al guardia urbà Pere Frígola Cots.

L'alcalde ha conferenciat ab el gerent de la Societat de neteja pública, concessionaria del servey de neteja, parlantli de la conveniencia de que, mentres passa'l temps fixat en el conveni pera implantar el servey complert, s'ensagi algun sistema, en combinació ab les brigades, pera posar un xich de remey a la bruticia actual dels carrers, realment intolerable.

En substitució del senyor Morales Pareja, ha sigut designat el senyor Esteva Marata pera la Junta municipal de primera ensenyança. El doctor Macaya, quefe del cos mèdich municipal, substituirà al doctor Llorens.

Han sigut designats els senyors Figueras y Riera pera examinar els comptes del Hospital de la Santa Creu de 1911, y els senyors Ripoll y Ferrer pera intervenir en lo referent a la construcció de grupus escolars.

Palau de la Música Catalana

Quartet Rebner

El segón y darrer concert que havía anunciat el Quartet de Francfort tenía, sens dubte, més importancia que'l primer y més dificultats a vèncer.

Figurava en el programa el «Quartet en mi bemol op. 127» de Beethoven, prou tot sol pera fer interessant la sessió. Pertany als últims que escrigué'l gran mestre quan la sordera havía fet presa en ell y no podía, pels sòns, ferse càrrech de lo que escribía. Es per això que s'hi nota un cert desesperament a l'agombalarhi tota lley de dificultats impossibles; devent l'oyent fer atenció més que en altres pera descubrir la concepció portentosa que'ls influía.

Hi hà qui diu que en aquests «Quartets» últims «s'havía acabat la vena sincera de Beethoven y, transformat en gran tècnich, sols era aquest qui brillava en ses composicions darreres; però, sord a tot clam del cor, com ho era d'orella, ses obres resultaven dures de sentiment». Nosaltres neguem aquesta afirmació. Veyem, sí, una mena de lluita, contra el mal que l'aclaparava martiritzantlo, ab execucions estupendes, com si aixís volgués reduirlo a la impotencia. Però també, qui busca, hi sab trobar netament l'esperit gran de l'autor.

Aquest mateix «Quartet» pot servirnos d'exemple. El primer temps, si se'l separa mentalment de les dificultats escrites, se trobarà melodiós. Y no dich res de la enèrgica frase que de quan en quan ressurt potenta pera tornar a la plascèvola melodía; el contrast, desenrotllantse, apareix com un gemech soptat per les energíes d'un ideal. ¿Y l'«Adagi»? Immens ab tot son treball, ¿no s'hi destaca, ab tot, l'accent harmoniós d'un cor sensible? ¿Y a la reaparició del tema?

Lo que hi hà es que aquests últims «Quartets» son, per les rahons dites, més difícils de compendre; que s'hauríen de sentir molt, y precisament son comptades les vegades que s'executen, perque la seva dificultat exigeix un llarguíssim estudi. Cal, pera sentirlos, el pas d'algún d'aquests providencials professors extrangers que com anit ens donaren el goig del 127, ajustat y dit ab gran discreció. Nosaltres els ne donem les gracies y es lo que més agraim dels dos programes executats.

Tingueren també una bella interpretació el «Quartet en sol» de Mozart y el «Quintet en mi bemol» op. 44, de Schumann. Y tal vegada més el primer que aquest, ja que en certs moviments hi hauría quelcom que dir. De totes maneres el «Quartet Rebner» y son pianista Willy Rehberg s'han fet aquí ab moltes simpatíes, no haventlos escassejat el nostre públich ni els aplaudiments ni les ovacions.—U.

NOTICIES

DE BARCELONA

El día ha aparegut ab el cel desembraçat de núvols per complet, brillant el sol ab tots els seus esplendors, y disfrutantse d'una temperatura agradabilíssima.

El bon temps d'avuy ha tornat novament l'animació al passeig de Gracia, a les altes hores del matí, que en part havia desaparescut a consequencia del mal temps d'aquests díes.

— Vaixelles. J. Llorens. R. Flors, 30.

El senyor Bisbe Dr. Laguarda, acompanyat del arquitecte senyor Sagnier y del empresari senyor Riera, ha estat a visitar les obres del Colegi de religioses del carrer de Vila Vilà.

D'un suscriptor hem rebut la cantitat de 25 ptes. pera la restauració del Monastir de Sant Joan de les Abadeses.

— «Psalteris» de Tournay y Malinas Desde 1'50 en tela. Llibrería Subirana.

En la sessió pública que l'Academia Calasancia celebrarà'l vinent diumenge, dia 28, l'acadèmich honorari y advocat don Bartomeu Canals donarà una conferencia sobre'l tema: «Estudi de la Lley d'accidents del treball, vigent a Espanya, y de les successives disposicions que la completen, modifiquen o aclaren».

L'Academia d'Higiene de Catalunya celebrarà la sessió pública inaugural de les tasques del present any, el dissapte, dia 27 del corrent, a dos quarts de deu del vespre, en son local social, Plaça de Catalunya, 9, principal.

La Societat Barcelonina d'Amichs de l'Instrucció celebrarà sessió general ordinaria'l dia 27 del corrent, a dos quarts de deu del vespre, en el Foment del Treball Nacional.

— Lavabos, Waters, Banyeres. Models nous. — Preus reduits. Jaume Sauret. 7, Pelayo, 7

Un vehí del carrer del Tigre y un altre del den Margarit, s'han trobat al de Vilanova, han tingut rahons y el del Tigre ha donat tal cop al altre que li ha fracturat un òs de la munyeca dreta. A son torn, l'altre ha fet un regular trench al del Tigre. Y un y altre han sigut curats al dispensari.

—Passant un municipal a les set del matí pel carrer de Sagunto (S.), ha vist que un vehí, de 47 anys, pegava a la seva dòna al mitg de la vía pública.

El guardia ha anat per posarhi pau, mes l'irascible marit l'ha agafat pel coll, li ha estirat el revòlver, y si no hi intervenen alguns tranzeunts, fa un estropici. El guardia l'ha intimat a que seguís près, a lo qual s'hi ha negat en rodó, però els tranzeunts l'han obligat a seguir poch menys que a cops de puny, havent sigut posat a disposició del jutge d'instrucció.

Segons averiguacions, aquest digne ciutadà es un petit Nerón, que té espaordida a la familia ab continues amenasses de mort.

—Un home que té 82 anys y un brahó de camàlich, y viu al carrer del Mitgdía, va donar tal garrotada a un gendre seu, que li causà una contusió més que regular a la cara y coll.

Hi intervingué una parella de seguretat, que portà al atrabiliari gueto a la comissaría de pobres, a petició seva.

—María Alcolea Calvo, de 17 anys, de Barbastre, passava a les nou de la nit pel moll de Muralla, quan de sobte un individuu li donà una empenta y la feu caure a l'aigua.

Els barquers Bartomeu Robles y Francisco Torné se precipitaren en son aussili y la tragueren sense més mal que la remullada y el refredament consegüents.

El graciós va fugir.

— Tot comerciant ha de adoptar els Segells de Cauchú flexibles, patentats, de la Manufactura de Segells Gravats-Rótuls, Numeradors, Fetxadors, etc. Suc. Bossi. Plassa Real, 14. - Sucursal: Rambla del Centre, 31.—Telèfon, 2.402.

Els Moços d'Esquadra de Torelló van sorpendre en un bosch de la Bola a dos subjectes, pare y fill, de Sant Esteve de Bas, que havíen tallat sense permís un faig de 15 quintàs, y ne feyen picadors de safreig, ocupàntlos en 44, a més de dúes destrals y una serra.

Els del port han detingut a un rata que rodava pels molls.

Un automòvil del trust atropellà en el carrer de Sant Andreu a Pere Villarroel Sevillano, de 17 anys, habitant Mariàn Aguiló, 107, baixos, ocasionantli contusions lleus y commoció general.

Se n'ha passat denuncia al Jutjat municipal.

Han sigut portats al Alberch del Parch, 10 kilos de carbó, que duya un carboner, faltantnhi 400 grams al ser repesat, y 10 kilos de verdura decomisada a venedors ambulants.

Estant un fuster escalfant aiguarràs a una fustería del carrer de la Riereta, 36, se li va encendre'l líquit y li va causar cremades lleus a les mans.

Els balls de disfresses que han de celebrarse en el Teatre Espanyol el dissapte 27 de janer, 3 y 10 de febrer, prometen ésser molt notables, tant per lo ben decorat de la platea, ab profusió de llums, com per oferirse premis als millors trajes d'originalitat. Ha despertat espectació el certamen a la bellesa.

— Seixanta mil obres s'han construit importan cinchcents milions de pessetes. Formigó armat (acer y ciment), sistema Hennebique. Facilita avant-projectes y presuposts la Societat concessionaria «Construccions y Paviments», S. A. (abans Miró Trepat y C.a), Pelayo 1, principal.

— En tots els casos en que estàn indicats l'oli de fetge de bacallà y emulsions d'aquest ab hipofosfits, s'usa'l Dinamògen Sàiz de Carlos ab èxit segur, essent immensament superior en els seus efectes, perque té la ventatja de ser fàcil de pendre, obrir la gana, no embrutar el ventrell, tonificar y nodrir molt més que'ls esmentats medicaments, poguent usarse lo mateix en hivern que al estiu. Cura el raquitisme y linfatisme.

Diumenge vinent, de dotze a una de la tarda, hi haurà audició de sardanes en el Spormant Park. Seràn en honor de la societat choral «Catalunya Nova».

En el Centre Excursionista de Catalunya demà, divendres, a les deu del vespre, hi haurà la sessió preparatoria dels concursos internacionals de Sports d'Hivern que se celebraràn del 8 al 13 del vinent febrer a les Valls de Ribes y de la Molina. Ab aquest motiu se projectaràn clixès fotogràfichs de vistes d'aquella regió y de sport de neu a Catalunya.

Ab motiu dels vinents concursos de sports d'hivern, el Centre Excursionista de Catalunya ha organisat un servey d'automòvils de Barcelona a Ribes, anada a La Molina els dos díes de concurs y retorn a nostra capital. A la oficina de informació d'aquest Centre's donaràn les condicions especials de dit servey pera'l que s'admeten inscripcions fins el día primer del vinent febrer.

En la última sessió general ordinaria celebrada per la Societat de Socors Mutuus entre'ls sort-muts d'abdós sexes de Catalunya, domiciliada en l'Institut Català de Sort-muts, se procedí a l'aprovació del balans de la mateixa, durant l'any finit, ab un remanent de 2.419'73 pessetes, y la renovació de càrrechs que donà perr esultat la següent Junta:

Don Emili Tortosa, president; don Joseph Marquès, vis-president; don Manuel Martí, tresorer; don Melcior Días, secretari; don Joan de la Cruz Hernandez, vis-secretari; don Martí Roché y don Domingo Tortosa Martinez, vocals oYents; don Joseph Lladó, don Pere Boldú, don Hermini Farriol y don Joan Muntanés.

En la sessió celebrada ahir vespre per l'Associació de Propietaris del Centre del Ensanxe, baix la presidencia de don Francisco Solà y Casanovas, s'acordà convocar a una reunió pública als propietaris dels carrers de l'Universitat y Diputació, ab el fi de gestionar la prompta urbanisació de la primera de les esmentades vies, la construcció de les aceres del Seminari, y l'obertura d'un pas en l'edifici de l'Universitat; recabar el concurs del Sindicat d'Associacions de Propietaris de Barcelona, pera gestionar l'abaratiment dels preus de l'aigua, gas y electricitat, que tant han encarit les companyíes explotadores d'aquesta ciutat; y en vista de que encara continúa en peu el mur de la línia del ferrocarril de Sarrià, interceptant el trànzit públich entre'ls carrers de Vergara y de Pelayo, acordà la Junta concòrrer en plè, juntament ab els propietaris y vehins interessats que vulguin adherirshi, a visitar, demà, divendres, a les dotze, al alcalde senyor Sostres, ab el fi d'interessarli la immediata demolició del esmentat mur.

Continúen ab gran activitat els preparatius de la sessió que l'Institut Nacional de Previsió, conjuntament ab la Caixa de Pensions pera la Vellesa y d'Estalvis, d'aquesta ciutat, ha de celebrar el proper diumenge, en el saló de Sant Jordi, de la Diputació.

Ja s'ha ultimat el programa de la sessió, la que començarà parlant el president de la Diputació Provincial, senyor Prat de la Riba, y que's celebrarà ab arreglo a la següent ordre del dia:

Primer. Lectura de les adhesions rebudes, entre les que's compten les d'eminents sociòlechs y economistes extrangers.

Segon. Discurs del president del Consell Directiu de la Caixa de Pensions pera la Vellesa y d'Estalvis, don Lluis Ferrer Vidal.

Tercer. Memoria administrativa del Institut Nacional de Previsió, pel seu conseller delegat don Joseph Maluquer y Salvador.

Quart. Disertació doctrinal del Conseller honorari del Institut Nacional de Previsió y director general de la Caixa de Pensions, don Francisco Moragas y Barret.

Quint. Discurs del president del Institut Nacional de Previsió, don Eduart Dato.

Han acordat assistir a n'aquesta sessió varis Ajuntaments de Catalunya, entre els que podem citar els de Vich, Girona, Igualada, Sant Joan Despí, Granollers, Badalona, Tàrrega, Olot, Viladecans y altres. Aquestes corporacions estaràn representades pels seus alcaldes y comissions de regidors.

La Lliga de Senyores pera l'Acció Catòlica, dirigí ahir una carta al governador civil, protestant enèrgicament de la exhibició en la via pública dels cartells anunciadors d'alguns espectacles d'aquesta ciutat, en els que apareixen al costat dels títuls d'obres immorals alguns gràfichs del nús que en elles exhibeixen les artistes. Això, al constituir un atach a la pública honestitat, motiva la respectuosa protesta de la Lliga al governador pera que imposi'l degut correctiu.

Del senyor director del Observatori Fabra, don Joseph Comas y Solà, rebèrem anit la següent nota:

«Avuy, 24 de janer, a les 16 h. 26 m. 38 s., tots els sismògrafs y totes les composants comencen a registrar els primers moviments d'un violent terratrèmol no molt llunyà; a les 16 h. 29 m. 58 s. s'inicía la segona fase, y a les 16 h. 33 minuts, 8 s., la tercera, les oscilacions del qual adquireixen regular amplitut. La duració total del moviment ha sigut d'uns 45 minuts. L'epicentre d'aquest terratrèmol dista teòricament del Observatori uns 2.500 kilòmetres.

DE FORA

—A Santa Coloma de Farnés, en el Círcol Columbense, s'hi celebrà un míting de propaganda esperantista, presidit per l'alcalde. Parlaren els senyors Joseph Iglesias, Víctor Lluis, Lusilla, de Girona; Joan Mon, Césareo Huecas, Dalmau, de Girona; Ventura Estragués, en Pere Costa y l'alcalde. Després hi hagué un gran àpat de germanor esperantista.

—L'alcalde de Torelló, nostre bon amich senyor Vergés, va publicar un bàndol prohibint la blasfemia pels carrers, aixís com obstruir la vía pública ab jochs y pedrades, fer esquellots y escandalitzar ab crits y espressions que ofenguin la moral y la decencia públiques.

—La Direcció general d'Agricultura ha concedit 10.000 pessetes a l'Estació Enològica de Vilafranca del Penadès en concepte de gastos extraordinaris de sosteniment pera'l present any.

De la crisis

(PER TELEFON)

La causa de la crisis ¿Se dividirà la majoría?

Madrid, 25, 12'30 matinada.

El projecte de lley sobre procediment pera processar a diputats y senadors disposava que quan se tractés de delictes penats per les lleys militars hi entendría el Suprem de Guerra y Marina.

Això ho va considerar reaccionari la comissió y en el seu dictamen ho va suprimir.

Cal tenir present que la versió més autorisada nosaltres la vàrem recullir de llavis d'un individuu de la comissió y atribuía el dissentiment del ministre de la Guerra a haver eliminat l'intervenció del Suprem de Guerra y Marina.

El ministre de la Guerra no ho va negar ni'l dilluns a la nit, ni'l dimars al matí, y sols a última hora de la tarda, y després de la recepció al Palau, quan se va fer públich que no passava rès, que, en un solt oficiós se deya que'l general Luque no era enemich del dictamen y havía acceptat la modificació que introduía la comissió.

Com ja hem dit en l'extracte de la sessió, el marquès de Figueroa ha apoyat el seu vot particular, demanant el restabliment de lo suprimit per la comissió; es a dir, el manteniment del fur de guerra.

Quan el dilluns se va anunciar la discusió d'aquest vot, estava acordat que'l marquès de Figueroa l'apoyaría brevíssimament y que en la discusió intervindría'l senyor Maura y que després se demanaría votació nominal.

Avuy, després de la pregunta del senyor Azcàrate, aquest debat, en part, havía perdut el seu interés, però no tant que no se li prestés bastanta atenció.

El marquès de Figueroa ha parlat, sí, breument, y li ha contestat el senyor Alba, però sense votació nominal ha sigut rebutjat.

Això ha produit la natural sorpresa.

En l'acte se donava lectura a la esmena del senyor Alcalà Zamora, a que ja'ns hem referit en l'extracte de la sessió, es a dir, que en principi, se restableix, ab alguna limitació, lo del fur de Guerra del primitiu projecte y que'l marquès de Figueroa demanava en el vot particular.

Els diputats militars son d'aquesta opinió.

El general Luque deya que també estava conforme en que no anessin al fur civil els delictes públichs comesos per diputats militars o marins.

Enfront d'aquesta tendencia s'hi ha posat la del senyor Burell, y en l'acte han començat les conferencies entre'ls senyors Canalejas, Moret, Alba y Romanones.

El senyor Burell ha sigut cridat pel comte de Romanones, que ha tractat de convèncel de que desistís de la seva actitut.

El senyr Alba, que presideix la comissió, ha dit que demà reuniría a n'aquesta, y que abans no podía manifestar rès.

El comte de Romanones patrocina calurosament la esmena del senyor Alcalà Zamora, firmada també per altres amichs del comte, que per cert son els més íntims.

Ab el seu optimisme de sempre, el comte negava que això determini cap conflicte en el sí del Govern, y deya que els seus amichs sostindràn el criteri que ja havíen mantingut en altra ocasió en el Parlament.

Aixís queden les coses pera la sessió de demà, ab la intervenció singularíssima dels amichs del comte de Romanones, que coincideix ab els conservadors, als qui sembla que se'ls vol brindar aquesta satisfacció.

Judicis de la prempsa

«El Correo Español» diu:

Quant s'ha dit aquests díes en la prempsa de que la crisis existía, es cert.

Veritat que en alts centres se recullien papers; veritat que'l Govern viu rodejat d'una atmósfera asfixiant y li falta terra ferma en que assentar els seus peus; veritat que s'ha proposat y requerit y per temor a perilloses derivacions refusat un vot de confiança del estat major del lliberalisme dinàstich que refresqués l'ambient y esvaís les ombres; veritat que no s'ha apreciat igualment per tots els ministres el projecte sobre procediment pera processar a diputats y senadors; veritat que s'ha celebrat un Consell en el que es dificil afirmar si va presidir qui per nomenament de la Corona desempenya aquest càrrech o qui per voluntat d'ella y ab el refrendo del senyor Canalejas fou rellevat d'ell; y si tot això es exacte, exacte es lo de la crisis com es exacte que en el moment present se troba aplassada per hores o per díes.

«El Mundo», diu:

Acaba de veures que es una realitat que'ls radicals volen exercir de poder moderador, imposar quan arriba el moment a la Corona el veto contra un partit, o lo que es igual, contra'ls directors reverenciats y acatats pels seus d'aquest partit.

Aixís s'ha demostrat ab els preparatius de protesta y fins d'agresions sorgides en l'instant de dirse que'l Rey, en us de les seves facultats, pensava cridar al poder al senyor Maura, y ha fet creure a la gent que si en Canalejas continúa, si en Maura no ha vingut, es perque alguns han posat, prop de qui no pot subjectarse a pressió, el veto al senyor Maura, y aquest equívoch deu destruirse pera salvar els més alts prestigis del regisme y els purs prestigis dels partits monàrquichs, cosa més necessaria aquí ahont se tira a esmicolarho y comprometreho tot.

Protesta «El Mundo» contra tot això y demana al senyor Canalejas que destrueixi l'equívoch com a lleal servidor de qui li ha confiat el manament.

La prempsa republicana, en els mateixos tons de violencia que ahir, segueix combatent lo mateix al senyor Maura que al senyor Canalejas.

Diu «La Epoca»:

Ja que tot això es altament bufo, permètissens a nosaltres donar la nostra versió, que es ben senzilla.

Per més que'l lector de «La Epoca» no's relacioni ab certa gent més que de quan en quan y per inexcusable obligació de la vida política, està exposat a tots els contactes, es evident que sab lo que en el palau de «Monipodio», un círcol polítich com altre qualsevol, se entén per matinejar.

Donchs a nosaltres ens va semblar ahir, y segueix semblantnos avuy, que tot aquest avalot no es més que una grollera matinejada en tot el sentit de la paraula.

Afegeix que a ningú s'oculta'l fracàs de la situació lliberal y sa incapacitat pera'l pervenir; de manera que ab una empenta ben donada l'artifici vindría a terra; ahir se cregué que la empenta estava pròxima, y s'ha matinejat.

Això es tot.

Lo del Marroch

(PER TELEFON)

Noves manifestacions del general Aguilera

Madrid, 25, 12'30 matinada.

El general Aguilera en una conversa tinguda, a la seva arribada a Madrid, ab un periodista, ha desmentit les declaracions que se li atribueixen a Córdoba.

Novament el general Aguilera ha dit que la seva dimissió obeeix a motius de salut y que la campanya que tantes vides costa a Melilla serà interminable si no fem una jugada que molt bé podría rescabalarnos.

Aquesta jugada podría ser realisar una operació en la que nostres forces arribessin a les kàbiles que, encara que's diuen amigues, proporcionen homes y armes als rifenys enemichs, y arrasarlos per complet, sense contemplacions y fent cas omís de súpliques y falses promeses de pau.

Quan això se fés, y jo crech que resultaría d'èxit segur—afegía el general—allavors s'hauría de practicar una política d'atracció.

El moro, després de ser castigat ab mà dura, vindría a nosaltres, y nosaltres, habilment, ens l'atrauriem, proporcionantli medis de viure que li asseguressin una subsistencia ab cert positivisme dels que ara està mancat.

El general Aguilera s'ha excusat de donar la seva opinió sobre la última operació portada a cap a Melilla, però no creu que hi hagi, per ara, nous combats, a no ser que prenguem la ofensiva.

Ha negat els seus suposats disgustos ab el general Aldave, però ha afegit:

—Es cert que'l general Aldave no'm comunicava may rès y he observat en ell cert despego que personalment me disgustava però potser la seva reserva era lògica com militar y pel lloch que ocupava.

Avuy s'ha presentat al ministre de la Guerra y demà visitarà el general Aguilera al president del Consell.

Razzia

Madrid, 25, 2'40 matinada.

Melilla. — Les forces indígenes y els regiments de Borbon y Alcàntara han fet aquesta tarda una razzia al sud del mont Arruit, portant 8.000 kilos de palla en vuit carros y 150 matxos.

Les forces han cremat molts pallers. Els benimkil han solicitat la pau.

Situació de les forces.—Varies noves.

Madrid, 25, 10 matí.

Melilla.—Pera coneixement de les families s'ha fet saber els punts hont han quedat les distintes forces, després del moviment acabat ahir.

Wad-Ras, a Zeluan; Borbon y Extremadura, en el mont Arruid; Saboya, a Taurit-Arritz; tots els batallons de caçadors a Yadumen; regiment del Serrallo, a Ras Madua; de Ceuta, a Yacimimen; de Africa, a Tibour; de San Fernando y Ceriñola, a Yshafen; de Tahurit, a Ydayo; regiment de Mallorca, en l'avençament; Guadalajara, a Nador y posicions intermitjes; regiment de Melilla, a la plaça pera reorganisarse; esquadrons de Lusitania, a Nador; de Alcàntara: tres a Zeluan, ún a Zayo y un altre a Taurid Arritz; el regiment de Taxdirt: dos esquadrons a Ras Medua, ún a Yshafen y un altre a Yadumen; regiment mixte de artillería, entre'ls monts Arruid, Nador, Zeluan y Taurit Arritz; tercer de montanya: dúes bateríes a Yadumen y una a les avençades; segón de montanya, a Yshafen; primer de montanya, a Ras Medua y Safor; enginyers, per companyíes en tots les avençades.

L'administració militar entre les avençades, Nador y Zeluan, d'hont surten convoys.

—Continúa l'absoluta tranquilitat.

—El general Aldave està millor.

—Dolors Aveno, la esposa del cantiner captiu, ha donat a llum una nena.

Els vehins la socorren ab robes y aliments.

Ha pregat als negociadors del rescat que participin al seu espòs la grata nova.

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Contra'ls tractats secrets

París, 24, 8'47 nit.

La comissió senatorial que entén en el projecte de acort franch-alemany, ha acordat introduir en el dictamen de monsieur Baudin, una fórmula protestant contra l'abús que s'ha fet dels tractats secrets y sobre tot contra l'adició als tractats públichs de clàusules secretes que extenen o modifiquen el contingut y l'alcans dels tractats.

La fórmula, presentada per M. Ribot, ha sigut aprovada per unanimitat y serà sotmesa a M. Poincaré abans de ferla pública.

França y Espanya

París, 25, 10'40 matí.

«Le Matin» creu que M. Poincaré donarà a M. Geoffray instruccions extraordinariament conciliadores.

Les noves proposicions que M. Geoffray portarà a Madrid no difereixen molt de les antigues, però son més senzilles y no preveuen una serie d'aconteixements que no's realisaràn may.

Creu «Le Matin» que'l Govern espanyol dispensarà a les noves proposicions una excelent acullida y que segons totes les probabilitats Espanya's mostrarà disposada a cedir a França la part Sud de la seva zona de influencia al Marroch, o sigui la regió de Ifrú.

«L'Echo de París» diu que'ls governs francès y espanyol estàn disposats a firmar un compromís que reservarà a un arranjament ulterior, madurament estudiat, la qüestió del Marroch.

De societat

A l'Ateneu Obrer del districte segón hi tindrà lloch el prop-vinent dissapte, el primer ball de disfreces dels quatre que ha organisat la Secció de Beneficencia, celebrantse'ls successius els díes 1, 10 y 17 de febrer.

Els salons estaràn artísticament adornats a càrrech del conegut embalador Joseph Comas, y l'aplaudida orquestra «L'Armònica Barcelonina» executarà el programa dels esmentats balls.

S'adiudicaràn valiosos premis, els quals estàn exposats a la botiga de robes den Joseph Fàbregas, (Colomines, 2).

Els funerals den Maragall

A la iglesia de la Casa Provincial de Caritat s'han celebrat a les deu d'aquest matí solemnes funerals en sufragi del gran poeta don Joan Maragall y Gorina.

Aquest acte ha constituit una nova manifestació general de dol, a la que hi han concorregut les més prestigioses personalitats de la nostra vida intelectual.

Es impossible donar noms, car ells ocuparíen moltes columnes. Direm solament que hi havíen tots els homes coneguts en la política, en les arts y en les lletres.

L'ofertori ha durat prop de mitja hora, durant també llarga estona el que s'ha celebrat durant la missa del perdó.

Junt ab els individuus de la familia den Maragall, hi havía l'alcalde don Joaquim Sostres, el canonge doctor Puig y el P. Miquel d'Esplugas.

La capella de música de Sant Felip Neri, composta d'elements de l'Orfeó Català y dirigida per l'eminent mestre don Lluis Millet, ha interpretat una Missa de Requiem y altres sentides composicions adequades a l'acte.

Aquest, com deixem manifestat, ha sigut concorregudíssim, fins al extrem de que a l'hora del primer ofertori se feya impossible l'entrada a la iglesia.

En els esmentats funerals s'ha inaugurat la calefacció per sistema d'aigua calenta. Ha montat aquest servey en alguns departaments del assil la casa alemanya Schneider, representada a Barcelona per C. Fuster y Fabra.

Aquesta important millora respón al plan de reformes que té en projecte l'actual Junta pera fer més agradosa la situació dels assilats y pera correspondre a la deferencia del públich que freqüenta aquella iglesia.

Govern civil

Esmorzar

Ahir el governador, junt ab el general Weyler y algunes altres personalitats, esmorzà ab M. Doumer, ex-ministre d'Hisenda y ex-president de la Cambra francesa, que, com diguérem, ha estat aquests dies a Barcelona per un afer industrial.

La nova Casa de Correus.

La Junta de la nova Casa de Correus s'ha reunit aquest matí al Govern civil convenint en que, com deya díes passats el president de l'Associació d'Arquitectes de Catalunya, don Joseph Puig y Cadafalch, en el solar contractat no hi havía prou lloch pera'ls serveys que demanen les dúes Centrals de Correus y Telègrafs.

S'ha decidit nomenar una comissió composta del senyor alcalde, dels regidors senyors Carreras Candi y Marial, d'un arquitecte y els directors de Correus y Telègrafs, pera que busquin un nou solar suficient, o proposin al Govern l'edificació apart d'una Casa de Correus y altra de Telègrafs.

Visites

Han visitat al governador els senyors Boferull, Pons y Henrich, Bosch y Alsina, Emilià Iglesias y altres.

La vaga de cotxers

Una comissió de patrons cotxers del «Trust» y del Sindicat, han visitat al governador, queixantseli de que no podíen treballar, per quant haventhi obrers disposats a ferho, no's decideixen a causa de les coaccions dels vaguistes.

Dinámica atmosfèrica

El temps pera demà a l'Europa central y meridional.

Ahir va ploure en la major part de la comarca de la península ibèrica y Medirerrani superior, fins al nort del Adriàtich, essent abundosa la pluja a Andalusía, sobre tot en la conca del Guadalquivir, que tingué forta crescuda.

Avuy el cel es plujós desde'l Cantàbrich fins al estret de Gibraltar, en la vessant atlàntica espanyola, y esplèndit a Valencia, Aragó y Catalunya, perque tot el vapor d'aigua de la seva atmósfera rellisca cap a les boques del Ròdano, ahont hi hà un centre tempestuós.

Falten els telegrames del Atlàntich, Africa y Italia, y per això solament suposo que demà acabaràn les plujes d'Andalusía y regions centrals peninsulars, de manera que solament hi haurà una línia de pluja desde Galicia y Cantàbrich cap a França, dominant tan sols una part del nort peninsular.

La tempesta del Mediterrani superior causarà plujades desde'l golf de Gènova fins al Adriàtich nort, quedant fora de la seva acció la vessant mediterrania espanyola.

D. PUIG.

Diputació

Comissió provincial.—Aquesta Comissió en sessió d'ahir tarda va despatxar els següents assumptes de la Secció de comptes municipals:

Dictàmens proposant l'aprovació y finiquit dels comptes municipals de Sant Feliu Sasserra, Sant Pere de Torelló, Santa María de Corcó, Santa Susanna y Subirats, de 1910.

Idem informant al senyor governador el presupost municipal pera'l corrent any de Sarrià.

Idem idem idem el recurs de queixa formulat per don Joseph Huguet contra l'Alcaldía de Granollers.

Idem idem idem el recurs d'alsada del mateix don Joseph Huguet contra el presupost de dita ciutat pera'l corrent any.

La mateixa Secció ha despatxat ab el senyor governador els assumptes següents:

Dictàmens de censura ab esmenes als comptes municipals de Castellbisbal, Castellfollit de Riubregós, Corbera, Cornellà, Montornés y Llisà de Vall.

Idem autorisant els presuposts ordinaris pera aquest any, de Barcelona, Calonge, La Roca, Gallifa y Pontons.

Idem declarant responsables del reintegre a fondos municipals de varies quantitats als comptedants de Corbera del exercici de 1909, per descoberts deduits en el judici dels mateixos.

— El Patronat de la nova Escola Superior d'Agricultura, ha proposat a la Diputació Provincial, el nomenament dels següents professors pera desempenyar les sis primeres càtedres que deuen proveirse, les quals han sigut oportunament posades a concurs:

Càtedra Preparatoria.—Don Joan Soler y Vila.

Càtedra de Dibuix.—Don Francisco Nebot y Torrens.

Càtedra de Complements de Matemàtiques y Topografía.—Don Armengol Gorría y Royàn.

Càtedra de Llegislació Agraria, Economía y Comptabilitat rural.—Don Pere J Girona y Trius.

Càtedra de Química orgànica y inorgànica y reconeixement respectiu de materies agrícoles orgàniques y inorgàniques.—Don Francisco Novellas y Roig.

Càtedra de Física y Meteorología, Geología y Geografía física agrícoles y Agrología.—Don Cassimir Brugués y Escuder.

Y pera'l càrrech d'oficial de Secretaría s'ha proposat a don Eladi Homs y Oller.

Aiximateix ha proposat dit Patronat que la inauguració de la Escola tingui lloch quinze díes després de la data del nomenament dels esmentats professors.

Oportunament s'anunciarà la obertura de matrícula pera'l primer semestre.

—El senyor Prat de la Riba ha telegrafiat al senyor Canalejas en el sentit expressat en el dictàmen del Departament Central, referent al indult, y del qual se va donar compte en la sessió d'ahir.

—A la Secció de Hisenda d'aquesta Diputació s'estàn ultimant els despatxos d'apremi contra'ls ajuntaments de la provincia que estiguin en descobert de quotes de repartiment provincial y de obres de camins vehinals, corresponents a l'any de 1911, pera ser entregats als respectius agents executius, a primers del entrant febrer.

— Pera'l pròxim dilluns y a dos quarts de cinch de la tarda, està convocat el Patronat de la Escola Superior d'Agricultura, que's reunirà al Palau de la Diputació.

Se tractarà, entre altres assumptes, de publicar les bases y reglamentació general de la nova Escola, y manera com se donaràn les ensenyances en el present semestre.

L'expressat Patronat ha fet a la Diputació la proposta de don Eladi Homs pera oficial secretari.

Les condicions personals y pedagògiques y la cultura de don Eladi Homs y els estudis per aquest fets en escoles agrícoles del extranger, fan que la proposta del seu nomenament hagi sigut ben rebuda per quants s'interessen per la ensenyança.

— Aquest matí han anat als funerals den Maragall, el president de la Diputació senyor Prat de la Riba y els diputats senyors Duràn y Ventosa y Font y Gumà.

— Alguns diputats provincials se proposen obsequiar al senyor Sostres ab un banquet, ab motiu d'haver sigut elegit alcalde.

— Comissió mixta de Reclutament.—Aquesta Comissió, en sessió d'avuy, ha pres els següents acorts:

Declarar exceptuats del servey als minyons del reemplàs de 1909, Francisco Puig Fulcarà pel districte octau y Amadeu Wagner Florit pel districte dècim d'aquesta ciutat, y Emili Forns Clotet y Eusebi Comvalia Gil, del reemplàs de 1910, per Sant Boy de Llobregat y el districte setè respectivament.

Aixecar la nota de pròfuch y declarar soldats als minyons Jaume Parés Moliné, Francisco Vidiella Munté y Víctor Vallbona Artadó, del reemplàs del darrer any, pels districtes quint, octau y novè d'aquesta ciutat.

Ampliar l'expedient del minyó Joseph Serra Torrents del reemplàs de 1909, per Granollers, y senyalar el día 25 d'abril pròxim pera la vista del expedient del minyó Ramón Anfruns y Vinyet, del reemplàs de 1911, per Balenyà.

— Aquest matí han estat a visitar al senyor Prat de la Riba, els senyors Ferrer y Vidal, Albó (don Ramón), Moragas, Maluquer y Salvador y Lopez Nuñez, parlant de la sessió que l'Institut Nacional de Previsió celebrarà'l propvinent diumenge, en el saló de Sant Jordi.

El senyor Bori ha rebut l'encàrrech de donar les degudes disposicions pera l'arreglo del saló.

Borsa

Cambis facilitats per la Casa J. Marsans Rof y Fills

Barcelona 25 de janer.

Sessió del matí

	Operacions		Queda
4 % Interior fi de mes...	84'90	84'87	84'90 p.
Ac. F-C. N. Esp.a fi mes...	94'25	94'10	94'25 p.
» » Alacant fi de mes...	93'35	93'25	93'35 d.

Premi del or

(Preus de compra)

Alfons	7'50	per 100
Isabel	10'50	»
Unces y mitjes unces	7'50	»
Quarts d'unsa	7'	»
Octaus y 1-16 d'unsa	5'50	»
Franchs	7'65	
Lliures	27'02	per Ll.

Sessió de la tarda

BORSA

A dos quarts de quatre tanca

Giros

Madrid y places banc. 8 d.v. 0,30 % dany.

Londres 90 dies	26'74 d.
» xech	27'30 p.
Parisxech	8'05 p.

Deutes del Estat y del Municipi

	Operacions		Diner	Paper
4% Interior fi mes	84'90	84'825	84'875	84'90
» » ctat. s. A	86'15	86'10		
» » » » B	86'00			
» » » » C	85'40	85'35		
» » » » D	86'			
» » » » E	84'85			
» » » G y H	87'			
Amortisable 5% fi mes				
» » ctat. s. A	102'60			
» » » » B	102'45	102'50		
» » » » C	102'50	102'45		
» » » » D	102'40			
Amortisable 4 % fi mes				
» » ctat. s. A	95'25			
Tit. Dte. Mun. 1903-04-05 (4 1/2 %)			96'25	96'50
» » 1906 (4 1/2 %)	96'25	96'35	96'25	96'50
» » 1907 (4 1/2 %)	96'25		96'25	96'50
» » Ref.a 1908 (4 1/2 %)	96'	94'85	94'75	95'
» » » de Sarrià			98'75	99'25
Empréstit. Dip. Prov. (4 1/2 %)		100'15	99'75	100'25
Port de Melilla y Chafarinas (6 %)			107'50	108'

Obligacions comptat

Cambi anterior		Queda Diner	Queda Paper
96	» » Villalba a Seg. (4 %)	96'	96'25
96'15	» » esp. de Alm. Val. y Zar. (4 %)	95'75	96'
97'15	» » Osca, Fr.a y altres línies (4 %) 1 a 150,000	97'25	97'50
81'	» y mines S. Joan Abadesses gntides. N. (5 %)	81	81'50
58'75	» T. B. Fransa (2 1/2 %)	58'65	58'75
108'50	» M. Z. A., Arisa, s. A (5 %)	108'50	108'75
102'75	» » Serie B (4 1/2 %) 1 a 150,000	102'75	103'
95'75	» » Serie C (4 %) 1 a 150,000	95'75	96'
95'75	Serie D (4 %) 1 a 150,000	95'75	96'
67'35	» » » Reus R. (2 1/2 %)	67'35	67'65
68'25	» A. V. T., no adher. (3 %)	68'25	68'75
77'85	» » » » adherides (3 %)	77'85	78'
44'75	M. Z. O. y Vigo 1880	44'65	44'85
78'75	» Id. id. prio. s. G y H (5 %) n. 1 a 24,003	78'75	79'25
103'50	» M. a C. P., 1.a y 2.a s. (5 %)	103'50	104'
95'	» M. a C. P., 3.a serie (4 %)	95'	95'50
»	» Vasch-Ast., 1.a hip. (5 %)	»	»
103'	» » » 2.a » (6 %)	103'	103'50
93'50	» Olot a Girona (4 %)	94'	94'50
96'25	C.a Gral. de Tranvies (5 %)	95'50	96'
94'50	C.a Tranv. S. Andreu y extensió (4 %)	94'75	95'
101'50	C.a Ensa. d'Elc. (5 %)	101'50	102'
93'50	C.a Ensa. d'Elc. (4 %)	93'75	94'25
93'75	C.a Trasatlàntica (4 %)	93'	94'
78'50	Canal d'Urgell	78'75	79'25
75'50	Stat. G. d'Aigues B.a (3 %)	76'	76'50
93	» » » (4 %)	93'	93'50
100'25	C.a Gral. Tab. Filip. (4 1/2 %)	100'50	100'
78'	Stat. G. Sucrera d'Espanya (4 %) n. 1 al 140.000	78'	78'50
95'50	C.a G. Asfalts Asland (5 %)	95'50	96'
100'85	Port de Tarragona, Serie A (5 %)	100'85	101'35
93'25	Comunitat de Regants de l'Ebre. Bonos pref. (4 %)	93'50	94'
98'	F. d'Obres y Cns., no hip. (4 1/2 per cent)	98'	98'50
98'50	C.a Cotxes y Automòvils (5 %)	98'50	99'50
97'25	Siemens Schuckert, Ind. El. (5 %)	97'75	98'25
101'25	Stat. Val. d'Electricitat (5 %)	101'25	101'75
92'25	Navegació y Industria (4 %)	92'25	92'75
96'25	Stat. «Carbons de Berga» (4 1/2 %)	96'25	96'75

Accions fi mes

19'70	F. Med.a Zam. y Orense a Vigo	19'45	19'50
99'	F-C. Nort d'Espany-	99'15	99'20
98'05	» Mad. Sar. Alacant	98'25	98'30

Accions comptat

100'50	C.a Penins. Telefs., pref. 1,001 a 64.000	100'50	101'

Borsa de Madrid

Tanca Oficial

Telegrama de les	3'45
4 per 100 Interior comptat	84'90
4 per 100 » fi mes	84'96
4 per 100 » fi pròxim	85'2[illegible]
Amortisable 5 per 100	102'10
Banch d'Espanya	451'
Arrendataría de Tabachs	295'
Societat General Sucrera—Obligacions	»
» » » Acc. preferides	43'75
» » » » ordinaries	»
Franchs	»
Lliures	27'27
Banch Espanyol Río Plata	479'

Darrera hora

Telegrama de les	4'29
4 per 100 Interior fi de mes	85'
Banch Espanyol Río Plata	479'
Franchs	107'95

Borsa de Paris

Telegrama de les	3'17
4 per 100 Interior espanyol	»
4 per 100 Exterior	95'30
Accions Nort d'Espanya	437
» Alacant	431'50
Ferrocarrils Andaluses	277'

Cambis de la tarda

De dos quarts de cinch a les cinch

	Operacions		Queda
4 % Interior fi de mes	84'96	85'02	85'02 p.
Ac F-C. N. Esp.a fi de mes	94'20	94'25	94'20 p.
» Alacant fide mes	93'35	93'45	93'45 d.

Cambis facilitats pel Banch de Préstams y Descomptes

Borsa de Nova York

Cotisació de Londres:

Accions ferro-carril Atchison	109'
» » Baltimore	108'
» » Chesapeake	75'
» » Union Pacific	171'35
» » Misouri Kansas	29'12
» Trust del Acer	67'43

Borsa de Londres

Londres	24
Consolidat anglès 2 1/2 %	77'37
Uruguay 3 1/2 %	76'50
Renda japonesa 4 %	86'50
» russa 5 %	104'25
Venezuela 3 %	58'62
Colombia 3 %	48'37
Sant Salvador 6 %	98'75
Nicaragua	84'

Les sessions d'avuy

Abans de tot dech fer una petita rectificació d'un punt de la crònica d'ahir. Dèyem que'ls Norts, Alacants y «Orenses», en endavant se cotisaràn per durus en lloch de napoleons com s'ha vingut fent fins ara, devent dir sols els Norts y Alacants, car els Orenses, com els Andalusos en la nostra Borsa sempre s'han cotisat per durus.

= En la sessió del Borsí d'aquest matí l'Interior obre a 84'87, se fà 90 després 88 y tanca a 90 p.; els Norts obren a 94'10 y tanquen a 25 p.; els Alacants s'obren a 93'25 y se tanca a 35 ops.; els Càceres queden a 36'60 operacions.

= A Borsa l'Interior obre a 84'88, fà 90, declina fins a 82 operacions diner y després reacciona tancant a 84'90 diner. De Norts s'obre a 94'25, se fà 30, cau fins a 10 y després torna a pujar fent 94'20 d. de tanca. Els Alacants comencen a 93'30, se fan qualques operacions a 35, cauen a 20, tornen a fer 30 y tanquen a 35 d. Els Andalusos obren a 59'90 y tanquen a 70 paper; els Orenses fan 19'65 de obertura y 50 p. de tanca.

De Colonials queda paper a 64'12; y Catalanes obren a 12'75, fan 62 y tanquen a 75 p.

D'Obligacions se fa: Municipals 4 1/2 per 100, 96'27 y queden a 96'50 p.; Bonos de la Reforma, 94'87 y queden a 95 enters p.; Segovies 4 per 100, 96'12; Frances 2 1/4, 38'75; Alacants 4 per 100, 95'75; Alacants 4 1/2 per 100, 103; Norts 4 per 100, 97'37; Almanses, 98; Almanses adherides, 78; Orenses, 44'75 y 44'87.

Els franchs queden a 8'05 y les Lliures fan 27'29 y 27'30.

= De Madrid el Banch envía 84'85 y 90; després de Borsa's coneix 84'85, 87, 90, 92 y 95 fi de mes y 85'15 17, 20 y 22 pròxim.

= París envía: Exterior 95'35 y després 40; Norts, 437 y 438; Alacants 431 y 432; Andalusos 278 y 279.

= En el Borsí de la tarda's fà l'obertura: Interior 84'96, Norts 94'20, Alacants 93'40 y de tanca: 85'02 p. d'Interior, de Norts igual que d'obertura 94'20 d. y d'Alacants 0'05 més, 93'45 d.

D ela tanca del Borsí d'ahir vespre a n'aquesta se millora 0'12 d'Interior, 0'20 de Norts y 0'25 d'Alacants.

= De Madrid coneixem: Interior comptat 84'90, fi mes, també 84'90; Plates 480, Franchs 7'90 y Lliures 27'27.

Darrer de Renda: 84'87 fi mes y 85'15 pròxim.

= De París coneixem de tanca: Exterior 95'30, Interior espanyol 78'90, Norts 437, Alacants 431, Andalusos 277, Plates 443.

De Rendes: Francesa 95'27, Russa de 1906 105'70; Russa de 19099, 100'90; Turca, 92'02; Brasil, 88'35.—Mines: Rio Tinto 1.746, de Beërs 506, Rand-mines 171 y Gold-field 105.

Es 0'15 més d'Exterior, igual de Norts y Alacants, 3 franchs més d'Andalusos, igual de Plates, 0'08 menys de Renda francesa, 05 menys de la Russa de 1909, 0'02 més de Turca, igual de la del Brasil, 16 franchs menys de Rio Tinto, 2 menys de Beërs, 1 més de Rand-mines y igual de Gold-fields.

Fent la comparació de cambis ab franchs a 8, resulta que estem 0'24 sota de Norts, 0'31 sobre d'Alacants y 0'13 també sobre d'Andalusos, que a Borsa han tancat a 59'70.

= Comparat ab el resultat de 1910, la recaudació de l'Orense en 1911 ofereix un AUMENT de 142.971'36 ptes.

Y aquí, lector inconegut per òno per això menys apreciat, poso punt final a les meves pobres cròniques borsàtils, car el bon amich Rebley, qui's troba ja restablert de la malaltía que durant aquests díes l'ha tingut allunyat dels seus quefers, desde demà tornarà a repèndrels sens dubte ab aquella mateixa trassa, ab aquell «sovoir faire» que tots li reconeixem y que tantes vegades li hem alabat.

Adeu!, donchs lector apreciat malgrat qui inconegut.

R.

Informació extrangera

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Persecució religiosa

Lisboa, 24, 8'10 nit.

El ministre de Justicia ha suprimit els beneficis materials a tots els rectors de les parroquies de Lisboa que varen firmar el Missatge d'adhesió al Patriarca y ha ordenat als conservadors del registre civil que s'encarreguin de la gestió y custodia dels arxius parroquials.

L'Argentina y el Paraguay

París, 24, 9'5 nit.

Buenos Aires.—Segons la premsa, el ministre de Negocis extrangers va enviar instruccions al ministre de la Argentina a Asunción pera que formulés una reclamació en forma pels atachs de que han sigut objecte les embarcacions y els establiments argentins al Paraguay.

El Govern del Paraguay s'ha negat rodonament a donar explicacions.

En vista d'això, el ministro de Negocis extrangers de l'Argentina ha ordenat al ministre argentí a Asunción, que exigeixi una satisfacció, en un plàç de 24 hores, y en cas de refús que's retiri immediatament la Legació Argentina.

La vaga argentina

París, 24, 9'56 nit.

Buenos Aires. — Els vaguistes carrilaires han declarat que estàn decidits a continuar la vaga malgrat el Decret del Govern.

A Tripolitania

París, 24, 10'12 nit.

Aquest matí ha arribat al seu destí el vapor «Pera», que porta a la Tripolitania una missió alemanya de la Creu Roja.

Les negociacions franch-italianes

París, 24, 10'45 nit.

M. Poincaré ha rebut un telegrama de M. Barrere, donant compte de les converses que ha entaular ab el Govern italià sobre l'incident del «Manouba».

Al Quai d'Orsay se guarda absoluta reserva sobre aquesta qüestió, limitan se a manifestar que les negociacions segueixen per bon camí y que s'espera una solució satisfactoria.

De Portugal

Lisboa, 25, 1'20 matinada.

A Evora s'ha produit una colisió entre vaguistes y la guardia republicana, resultant un mort y varis ferits.

S'han practicat nombroses detencions, entre elles les de dos coneguts agitadors.

—Ha sigut convocat a reunió extraordinaria el Consell de ministres, pera ocuparse de la situació política.

Aumenten els rumors de crisis.

Terratrémol

París, 25, 12'48 tarda.

Xante.—S'han sentit violentes sotragades sísmiques, que han causat grans danys materials.

No's tenen noticies de que hi hagi víctimes.

També s'ha sentit el terratrèmol, si bé ab menys violencia, a Lecande, Elide y Cephalonia.

Italia y França

París, 25, 11'30 matí.

«Le Matin» diu que'ls senyors San Giuliano y Giolitti han manifestat a M. Barrere que Italia està disposada a entregar a França els 29 turchs detinguts a Cagliari, però Italia desitja que la solució del incident sigui consignat en una nota escrita, la redacció de la qual ha estat confiada a M. Barrere.

El Govern italià desitja consultar al senyor Tittoni sobre aquesta fòrmula.

Als centres autorisats se creu que avuy mateix recaurà acort sobre la redacció d'aquesta nota.

De l'Argentina

París, 25, 11'45 matí.

Buenos Aires.—Segons datos oficials els primers càlculs sobre la cullita de enguany son els següents: blat, 4.642.000 tonelades; llí, 638.000; civada, 883.000; blatdemoro, 7.000.000.

—A la Cambra, responent a una interpelació sobre la vaga de carrilaires, el ministre del Interior ha manifestat que'l Govern respecta els drets de les companyíes y dels obrers, però després del fracàs de les tentatives de conciliació s'ha cregut en la necessitat d'adoptar mides pera assegurar els serveys públichs.

—El Govern argentí ha decidit enviar al Paraguay dos creuers acoraçats y dos destroyers, a causa de les continues alteracions del ordre públich y de la fincorrecta resposta del Govern del Paraguay a les reclamacions de la Argentina pels atachs soferts pels barcos y establiments argentins.

Lo de Evora

Lisboa, 25, 12'45 tarda.

El Govern, en vista de la gravetat de la situació a Evora, ahont els vaguistes han atacat a la guardia republicana, ha invitat al diputat per aquell districte, Ignocenci Camacho, que vagi a Evora, pera intervenir en el conflicte y informar al Govern, a fí de que aquest pugui pendre les mides necessaries.

MÉS TELEGRAMES Y TELEFONEMES DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

Bloqueig

Madrid, 25, 12'30 matinada.

L'embaixador d'Espanya a Roma, senyor Peña, telegrafía al ministeri d'Estat participant que avuy ha començat el bloqueig del litoral otomà del Mar Roig desde la illa de Hodeida fins a les de Gualaifac.

Se concedeixen 15 dies pera que surtin els barcos neutrals.

Els Estats Units y Espanya

El president dels Estats Units ha telegrafiat al Rey felicitantlo ab motiu del seu Sant y fent vots, en nom del poble americà, per la felicitat dels Reys y d'Espanya.

El Rey ha contestat en iguals termes.

La redempció a metàlich

El ministre de la Guerra ha dirigit una R. O. telegràfica als governadors militars prorrogant fins al primer de febrer el plaç pera la redempció a metàlich dels minyons cridats a files.

La «Gaceta»

Madrid, 25, 10 matí.

La «Gaceta» publica:

Circular ampliant fins el 31 del actual el plaç pera la redempció a metàlich dels reclutes del reemplaç del any pròxim passat.

Resolent l'expedient instruit a instancia de la Societat Conde, Puerto y Companyía de Barcelona sobre alcanç de l'aplicació de les disposicions que regulen la industria de comissionistes, viatjants de comerç.

Se resol declarar que l'epígraf quint de la secció segona de la tarifa quinta defineix als mateixos industrials del número 40 de la tarifa segona que exerceixen la seva industria en ambulancia, devent tributar per l'article tercer bis de la mateixa secció y tarifa els viatjants que ofereixin als particulars articles de novetats de totes classes.

Anunciant la provisió per oposició, de 15 places de aspirants a ingressar en el personal de la secció de Instrucció pública.

Continuació del escalafó dels funcionaris administratius dependents del ministeri de Hisenda.

Sense noticies

Madrid, 25, 2 tarda.

El president del Consell ha passat el matí en son domicili dedicat al estudi de varis assumptes de Govern.

Com que no ha despatxat avuy ab el Rey y no tenía noticies que comunicar, el senyor Canalejas s'ha excusat aquest dematí de rebre als periodistes.

El ministre de la Governació tampoch tenia notícies que comunicar a la premsa.

Desde anit fins ara no havía ocorregut rès anormal a Madrid ni a provincies; no obstant, en el despatx del senyor Barroso hi havía aquest matí molta animació.

L'han visitat bastants diputats y senadors en demanda de coses pera sos districtes y ha presidit una reunió de quefes de secció del ministeri.

Mort den Martitegui

A les onze del matí ha mort el director general de la guardia civil general Martitegui.

El Govern, nombrosos generals, quefes y oficials del exèrcit y armada han desfilat pel domicili del finat pera testimoniar el seu pésam a la familia.

Arribada

En l'exprès de Barcelona han arribat a Madrid aquest matí els diputats catalans senyors Ventosa y Plaja.

Els presuposts

Els propòsits del Govern respecto al presupost consisteixen en portar a les diferents seccions del de gastos les modificacions que proposen els distints ministeris als projectes parcials que foren formats y llegits a les Corts, pera l'exercici corrent, y que entren a regir quan hagi sigut sancionada la lley.

Aixís ho hem sentit assegurar.

El princep de Mònach

Lo més probable es que'l príncep de Mònach estigui a Madrid fins el dilluns.

Encara que lamentantho molt, no ha pogut acceptar la invitació pera anar a Barcelona, per tenir que donar una conferencia a París dins de poch.

De cacera

Madrid, 25, 4'15 tarda.

El Rey y el príncep de Mònach han sortit aquest matí pera la Casa de Camp hont passen el día cassant.

Necrología

Ha mort confortada ab els aussilis espirituals, donya Josepha Margenat y Bonaplata, viuda de Carulla, virtuosa dama apreciada y respectada per les nombroses y distingides relacions de la seva apreciable familia, que veyen en ella un espill de totes les virtuts, entre les quals sobressortíen els seus sentiments caritatius y el seu tracte afable y bondadós.

Enviem a la seva familia, y en especial al seu fill doctor don Joseph Carulla, el testimoni del nostre pésam més sentit, recomanant ensemps l'ànima de la finada a les oracions dels nostres lectors. (A. C. S.)

ULTIMA HORA

EDICIO DEL VESPRE: 2.on TIRATGE

Sessió del Ajuntament

Comença a les 4'45. Presidencia del senyor Sostres.

S'aprova l'acta de l'anterior.

Oficial

Comunicació del president de la Comissió d'Abastament d'aigües de Barcelona, acompanyant la contestació de la Direcció de la Societat general d'Aigües de Barcelona, a París, al ofici del Ajuntament trasladant l'acort del mateix del dia 14 de desembre últim.

Concerts gremials

El senyor Serraclara demana la paraula.

El senyor Muntañola demana que, ab preferencia, se discutissin els concerts gremials projectats.

El senyor Rosés demana algunes explicacions sobre'ls concerts.

El senyor Muñoz, president de Consums, manifesta que quasi tots els concerts venen ab aument, y el de la cervesa, ab aument de 50.000 pessetes.

El senyor Guñalons demana que quedi sobre la taula el de la cervesa.

El senyor Muntañola demostra'ls inconvenients d'aplaçar l'aprovació de aquest concert, perque implicaría adoptar el complicat procediment d'administració directa.

El senyor Guñalons alega que ho ha d'estudiar.

El senyor Muñoz també demana la discusió immediata.

L'urgencia es aprovada per 37 vots contra 2 dels senyors Guñalons y Soriano.

El senyor Guñalons:—Dono les gracies al senyor Soriano per son acte de companyerisme. En quant als demés companys radicals, en prench nota.

El senyor Serraclara:—El senyor Guñalons ha de recordar que'l president de la comissió es el senyor Muñoz.

Els concerts se proposen per les sumes anyals següents:

Cervesa 250,000 pessetes (50,000 de aument), peix salat, 81,000 (sense aument) llet y forratges, 151,500 pessetes (1,500 d'aument), midó 17,500 (1,500 de aument), segó 38,000 pessetes (1,500 de aument).

El senyor Ripoll pregunta si hi ha hagut unanimitat en la ponencia al acordar els concerts.

El senyor Muntañola diu que hi va haver alguna discrepancia de detall. Respecte al concert de la cervesa, la ponencia volía ferlo pujar a 280,000 pessetes, però els fabricants van alegar tals rahons, que's corría el perill d'haver de desistir del concert.

Ademés, la comissió's trobava ab que l'any passat havía disminuit el cupu, això la lligava en gran manera.

El senyor Guñalons llegeix uns datos y uns números dels quals tracta de deduir que's podría arribar a 300,000 pessetes.

El senyor Muñoz nega exactitut als números llegits pel senyor Guñalons; no's va recaudar l'any 1903 la suma de 300,000 pessetes, sinó 123,000.

El senyor Marial diu que ell va ser president de consums en 1903 y pot testimoniar que'ls datos llegits pel senyor Guñalons son inexactes.

Reconeix que'l precedent de la desastrosa administració passada, com ha dit el senyor Montanyola, es un gran lligam pera la comissió. De no haver sigut la rebaixa aquella, ara el concert podría pujar molt més.

El senyor Soriano demana que l'actual concert s'allargui per 15 díes, pera entre tant estudiar millor el projectat.

El senyor Muntañola creu que la cervesa pot pagar més, però les rahons ja manifestades han privat de fer la puja. En quant a la petició del senyor Soriano no la creu gens ventatjosa a la pràctica, per lo qual creu preferible aprovar el projecte presentat.

El senyor Lladó, president de la comissió de consums del bieni passat, procura defensarse de les censures que s'han formulat contra la mateixa, y prova de justificar la rebaixa introduhida al concert de la cervesa l'any passat.

El senyor Ripoll diu que'l dilema es aquest: el concert es baix y causa una lesió a Barcelona: però no votantlo, la lesió serà molt més grossa. En aquesta alternativa, s'imposa escullir el mal més petit y votar el concert.

El senyor Muntañola desfà ab facilitat les alegacions del senyor Lladó, y, d'acort ab el senyor Ripoll, diu que, en efecte, el concert hauría d'ésser millor, però, com ja ha dit, la comissió s'ha trobat lligada de mans.

El concert es aprovat per 39 vots contra 2.

Segueix la sessió.

Unes vehines del carrer de la Cadena, 8, han dit a un municipal que feya 2 díes no veyen al vehí del pis tercer Francesch Perez, (a Perera), de 81 anys, que vivía sol, tement no li hagués passat alguna desgracia.

Avisat l'alcalde de barri, senyor Casadevall, aquest ha fet obrir la porta per un manyà, havent trobat a dintre al estadant, mitg mort de debilitat y de gana.

Ha sigut conduit al Hospital de la Santa Creu.

Com els vehins deyen que era home de molts quartos, per haverse dedicat a la deixa de diners, el Jutjat s'ha incautat de les claus.

Demà, divendres, a dos quarts de cinch de la tarda, en el hostatge de l'Academia y Laboratori de Ciencies Mèdiques de Catalunya el doctor Serrallach donarà la primera conferencia teórich-pràctica de Urología.

L'acte serà públich.

Demà s'estrena al Principal la traducció, feta per l'eminent novelista en Narcís Oller, de la celebrada obra «El pà d'altri», original del gran novelista rús Ivan Turgueneff.

Per les mostres que'ns n'ha donat a talana, se pot assegurar que la traducció conèixer el folletí de la «Ilustració Catalana», de «Pà d'altri» està a l'altura de les altres que ha fet l'Oller.

(PER TELEFON)

Congrés

Madrid, 25, 4'15 tarda.

S'obre la sessió a tres quarts de quatre, baix la presidencia del comte de Romanones.

La Cambra molt animada.

En el banch blau, els senyors Canalejas y Gasset.

S'aprova l'acta.

El senyor SANCHEZ MARCO prega que consti en acta el seu vot contra la proposició del senyor Salillas pera inscriure en lletres d'or en el saló de sessions els noms dels diputats que firmaren el projecte de la Constitució de 1812.

Prechs y preguntes.—El senyor SORIANO anuncia una interpelació sobre'ls successos del «Numancia», y demana que vingui a la Cambra el procés que's va incoar.

Pregunta després per l'estat en que's troba la qüestió de la divisió de les Canaries y anuncía una interpelació sobre'ls successos de novembre darrer a Les Palmes.

El senyor CANALEJAS se posa a disposició de la Mesa pera quan aquesta senyali el desenrotllo d'aquestes interpelacions.

El senyor MACIA diu que creya que el Govern actual no estava conforme ab la política naval que inicià el senyor Maura, però per manifestacions que feu en el Senat, en la etapa anterior, parlant de la herencia que li havíen deixat en aquesta materia'ls conservadors, ha vist que'l senyor Canalejas segueix el mateix criteri del senyor Maura y recorda que té anunciada una interpelació sobre la materia.

Prega al senyor Canalejas que li digui quan podrà desenrotllarla, pera demostrar en ella que ab aquesta política naval se va a un presupost de 460 milions y no quedarà garantida la defensa nacional.

Anuncía que si no li permet explanar aviat la interpelació presentarà una proposició incidental.

El senyor CANALEJAS contesta que si no s'ha explanat ja aquesta interpelació ha sigut per falta absoluta de temps.

Pel seu gust, diu que tindría, si fós precís, dúes o tres sessions diaries, però ab les hores actuals de sessió y ab el dret de les oposicions a interpelar sobre'ls fets del interregne parlamentari, el Govern no té temps pera fer tot lo que voldría.

De totes maneres se posa a les òrdres del president de la Cambra pera que aquest senyali data pera la interpelació.

El senyor MACIA rectifica y diu que no desconeix les rahons que'l president del Consell alega, però la interpelació que ell vol explanar es sobre un assumpte de gran interés pera la patria y prega, sense que això sía exigir plaç fixo, que lo més aviat possible se li permeti explanarla.

El comte de ROMANONES li ofereix senyalar data lo més aviat possible.

Madrid, 25, 5'15 tarda.

El senyor MANZANO se lamenta del deplorable estat de les carreteres a la provincia de Granada y demana al Govern que hi posi remey.

El senyor GASSET reconeix la rahò que assisteix al senyor Manzano, però diu que en el mateix cás se troben casi totes les carreteres d'Espanya. Per aquest motiu es precís que s'aprovin els seus projectes sobre obres públiques.

El senyor MON Y LANDA demana que lo més aviat possible's presenti el projecte sobre redempció de «foros».

Després se queixa de que del crèdit destinat a remeyar els danys causats pels temporals a Galicia no n'hagi arribat rès a la provincia de Pontevedra.

El senyor CANALEJAS diu que mantè'l compromís de presentar el projecte aludit y ademés se compromet a exercir l'acció fiscal.

El senyor GASSET contesta a l'altra pregunta del senyor Mon y ofereix donar les ordres pera que's fassin les obres públiques a Pontevedra.

El senyor MORAL s'ocupa de la clausura d'un balneari en un poble de la provincia de la Coruña, deplorant que haventse interposat recurs d'alçada hagin transcorregut dos anys sense resoldre rès.

Demana l'expedient relatiu al assumpte pera que li serveixi de base pera explanar una interpelació, en la que també s'ocuparà dels procediments polítichs que se segueixen en els assumptes públichs a la Coruña y en els que dancen personatges tan mancats de aprensió com sobrats de influencia. (Rumors).

El senyor BARROSO li prega que no emplei frases que permeten dubtes molestosos y ofereix enterarse del assumpte pera procedir en justicia.

El senyor MORAL agraeix aquest oferiment y afegeix que parla quan vol no quan li obliguen, y per lo tant no té d'aclarir rès.

El senyor BARROSO manifesta que hi hà a la Cambra persones que per les seves condicions poden dirigir la política en una provincia y podríen sentirse molestades ab les paraules del senyor Moral.

El senyor MORAL diu que no ha pretingut molestar a ningú y se dona per acabat l'incident ab una tardana intervenció del president.

El senyor RODES anuncía una interpelació al Govern sobre la política econòmica y per això demana algunes liquidacions de presuposts y altres datos.

El senyor CANALEJAS, sense perjudici d'acceptarla, anuncía que aviat vindrà a la Cambra el projecte de presuposts.

Rectifiquen tots dos, però'ls murmulls de la Cambra no deixen sentir lo que diuen.

El senyor SEOANE s'ocupa d'infraccions de la lley d'emigració y d'entrebanchs que'ls comandants d'alguns ports posen a la industria pesquera.

Segueixen les conversacions entre'ls diputats y el president toca la campaneta.

El senyor SEOANE:—S. S. està sempre molt esquerp ab mí.

El PRESIDENT:—He tocat la campaneta pera imposar silenci y pera que els diputats puguin sentir a S. S. (Rialles).

El senyor SEOANE:—Moltes gracies. Els meus amichs ja m'escolten, perque saben que tot lo que dich interessa al país.

Segueix censurant les infraccions que's cometen en aquesta materia.

Els ministres de MARINA y FOMENT li contesten ab les generals de la lley y fent toca mena de protestes en prò dels interessos del país.

Rectifiquen els senyors SEOANE, GASSET y PIDAL sense que'l debat ofereixi cap interès.

Senat

Madrid, 25, 5'15 tarda.

El senyor López Muñoz obre la sessió a les 3'40, ab escassa animació en escons y tribunes.

Al banch blau, els senyors Gimeno y Rodrigañez.

Prechs y preguntes:—El senyor POLO Y PEYROLON dona les gracies per haverse prorrogat el plaç de les redempcions a metàlich.

Ordre del día.—El BISBE DE JACA apoya una proposició demanant l'aument gradual dels sous dels mestres de primera ensenyança.

El senyor GIMENO reconeix la necessitat de lo que solicita el prelat, però exposa la impossibilitat de ferho ara, per les moltes exigencies del presupost.

Promet estudiar la resolució del problema y anuncía la prompta presentació d'un projecte de bases de reforma de la lley d'ensenyança, en les que's millorarà l'estat del magisteri.

El BISBE DE JACA rectifica demanant que la millora del estat del magisteri's fassi fòra d'aquestes bases, perque es probable que no arribin a aprobarse, donat el caràcter anti-clerical en que estàn inspirades.

La esmena Alcalá Zamora

Madrid, 25, 5'15 tarda.

Tot l'interès polítich de la tarda'l resumeix al Congrés la esmena del senyor Alcalá Zamora al projecte de lley regulant el procediment pera processar a diputats y senadors.

Els diputats romanonistes s'esforcen en convèncer als que'ls volen escoltar que la esmena està desproveída de segona intenció.

Tant es aixís—deya el senyor Alcalà Zamora—que si'l Govern declara intangible'l dictàmen de la comissió, jo, salvats els meus convenciments y antecedents, me doblegaré a la disciplina del partit y la retiraré.

Algun dels firmants de la esmena, més franch, no amagava que aquesta s'ha presentat com a fòrmula de transacció ab els conservadors.

La comissió, que ara està reunida, té'l criteri de no dir si accepta o no la esmena contra totes les pràctiques parlamentaries fins que'l senyor Alcalá Zamora la defensi.

Se pensava en un principi que aquest senyor informés devant de la comissió, però després s'ha preferit que sigui al saló de sessions ahont se tramiti l'assumpte.

Els autors de la esmena diuen que no busquen obstacles, sinó que'ls volen evitar, perque la esmena significa el pensament de alguns elements de l'altra Cambra.

El senyor Canalejas no ha deixat traslluir el seu criteri sobre l'assumpte.

Sessió de la Diputació

Novena del segón període

(Acabament)

Mocions, preguntes y interpelacions.

El senyor Borjas diu que a la Casa de Caritat va ésser castigat un assilat perque llegía «El Progreso».

El senyor Font y Gumà li contesta dient que'l càstich no fou degut a que llegís un determinat diari, sinó a que l'expressat assilat havía fet abús del ví.

El senyor Suñol recorda que té presentat un projecte pera la fusió de les juntes de les Cases de Caritat y Maternitat.

El senyor Argemí li contesta, en nom de la comissió de Governació, manifestant que està en estudi y que s'han demanat alguns antecedents pera millor coneixement de l'assumpte.

El senyor Barata prega a la comissió d'Hisenda que [illegible] sobre l'aument de jornal als peons caminers aussiliars, segons acort près pel Cos Provincial.

Intervenen en aquest assumpte els senyors Guerra del Río y Suñol y els presidents de les comissions de Foment y d'Hisenda senyors Fages y Bartrina.

El primer se lamenta de que la comissió d'Hisenda hagi deixat de complir acorts del Cos Provincial.

El senyor Bartrina protesta d'aquestes paraules dient que la comissió que presideix ha obrat sempre a plena llum y no ha deixat de complir may els acorts de la Diputació. Diu que si se li hagués anunciat la moció ell hauría recullit datos y hauría contestat degudament.

El senyor Barata diu que'l satisfan per complet les paraules del senyor Bartrina.

Els senyors Suñol y Guerra continúen sobre'l mateix punt, embrancantse sobre coses que no tenen rès que veure ab lo que's debateix. Contesta novament el senyor Bartrina, manifestant la seva extranyesa pel debat, ben impropi per cert, de persones que formen part del Cos Provincial.

També el senyor Verdaguer y Callís censura als diputats que parlen fa ja mitja hora sobre un assumpte desconegut, aludint a persones ausentes, y tractant de coses que no tenen rès que veure ab l'aument de jornal als peons.

Negociém Valors y Cupons
Fills de F. Mas Sardà, Rbla. Centre, 20.

El senyor Prat de la Riba dóna per acabat l'incident.

Ordre del dia

S'inclueixen varis dictàmens a l'ordre del dia, a prechs de varies comissions.

Els senyors Moret y March, que perteneixen, respectivament, a les comissions de Foment y Governació, se permuten els càrrechs.

Se posa a discusió un dictamen que proposa concedir autorisació pera adquirir algun edifici destinat, entre altres fins, a alberch dels malalts epilèptichs existents en la Casa Provincial de Caritat. L'impugna el senyor Guerra del Río y el defensen els senyors Argemí, Font y Gumà y Folguera. Es aprovat ab el vot en contra dels diputats radicals.

Sobre'l dictamen relatiu a la provisió de les places vacants d'oficial de Secretaría, el senyor Valentí y Camp, després d'alabar els mèrits dels jurats y l'èxit de les oposicions, promet oposarse a l'aprovació del dictamen en lo que's refereix a la segona part, o sigui, a que quedin dos senyors ab dret a ocupar les primeres places vacants.

El senyor Duràn y Ventosa, diu que agraeix, en nom dels seus companys de Tribunal, les paraules que'ls hi ha dedicat el senyor Valentí y que, per lo que fà referencia a la proposta de dos opositors pera quan hi hagin noves vacants, no's deu haver de censurar al Tribunal tota vegada que aquest va obrar d'acort ab les condicions fixades per la Diputació al convocar les oposicions.

Jo, en principi, — va dir el senyor Durán y Ventosa — també estich d'acort ab lo manifestat pel senyor Valentí, mes com se pot veure per la clàusula dècima de les condicions, el Tribunal pot fer perfectament la proposta y la Diputació pot resoldre en el sentit que millor li sembli.

De tots modos, creu el senyor Duràn y Ventosa, que la costum de la Diputació no es del tot desacertada. Convocar unes posocicions sempre porta inconvenients y presenta dificultats, de modo que'l nomenar, quan n'hi han que realment valen, substituts pera que puguin ocupar les vacants, es preparar un bon cos d'oficials.

Ademés, esperen tots plegats, excepció feta dels radicals, veure realisada la Mancomunitat Catalana y aleshores hi haurà necessitat d'oficials.

Encara hi hà més: contra'l parer del senyor Valentí, que creu que no's tenía que fer la proposta, s'ha presentat una esmena demanant que enlloch de nomenarsen dos, sen' nomenin tres.

En efecte; se dona compte d'una esmena, presentada pel senyor Sansalvador, demanant que's proposi també al opositor senyor Sitjas pera quan hi hagin vacants. La esmena passa al departament central.

S'aprova'l primer extrem del dictamen, pel qual se nomena al senyor Raventós y Pi y Sunyer pera les dues places de oficial que actualment hi han vacants.

L'altre extrem del dictamen queda pendent.

La vis-presidencia

Se dona compte de la dimissió presentada pel senyor don Joaquim Sostres del càrrech de vis-president de la Diputació. Se li admet.

El senyor Guerra del Río diu que'l càrrech d'alcalde ab el de diputat no es compatible y per lo tant, demana que se declari la vacant per lo que's refereix al senyor Sostres.

El senyor Prat de la Riba diu que'l Departament Central ho estudiarà.

El senyor Duràn y Ventosa diu que ara's tracta solament de la dimissió de la vis-presidencia, y que lo altre es una qüestió de dret de lo qual podrà parlarse quan sigui ocasió de discutirse aquest assumpte. No troba gens extrany que'l Departament Central tingui dubtes sobre'l mateix, perque son molts els diputats que també'ls tenen.

Y com a millor argumentació cita la lley del 97, posterior a la del 82, que es la que ha servit al senyor Guerra pera demanar que's declarés la incompatibilitat.

Pera'l càrrech de vis-president es elegit don Francesch de A. Bartrina, per 19 vots en pro y 12 en blanch.

Continúa'l despatx

Se despatxen els demés dictàmens que composen l'ordre del dia, quedant sobre la taula, a petició de diferents diputats, els següents:

Personal d'Obres públiques provincials.

Dictamen sobre continuació de les del Palau de la Diputació.

Petició pera que la Diputació s'inscrigui com a soci de la Casa d'Amèrica.

Instancia de donya Cecilia Reig, contractista de les obres de la travessía de La Garriga, solicitant que s'ordeni la recepció definitiva de les mateixes.

Solicitut de subvenció de la «Unió de Vinyaters de Catalunya».

Idem de la «Federació de Productors y Expenedors de vins de Catalunya».

Idem de la «Associació de magatzemistes de vins de Barcelona».

Idem del «Sindicat Hortícola de Barcelona».

Instancia de la «Unió de Vinyaters de Catalunya» solicitant subvenció ab destí a sufragar els gastos que ocasioni l'Assamblea que tracta de celebrar.

Solicitut de subvenció de la «Federació Agrícola Catalana-Balear».

Subvenció ab destí al Homenatge al Orfeó Català y al seu mestre don Lluis Millet.

Autorisació al Patronat de l'Escola Superior d'Agricultura pera'l nomenament ab caracter interí d'alguns professors de l'Escola provincial d'Agricultura.

Designació del empleat de l'Escola provincial d'Agricultura que ha de desempenyar la plaça d'oficial de Secretaría, de la mateixa.

Propostes d'acort del Patronat de la Escola Superior d'Agricultura relatives al nomenament de sis professors y d'un oficial de Secretaría de dita Escola.

Expedient relatiu a l'inspecció del Manicomi de Sant Boy de Llobregat.

Subvencions a establiments particulars de beneficencia pera l'any 1912.

Incidencia relativa al funcionament de aparells de desinfecció de la provincia.

Donació a la Casa provincial de Caritat de varis mobles y útils de l'Escola provincial d'Agricultura.

Aprovació de la Memoria relativa a la reorganisació de l'ensenyança nàutica en aquesta ciutat.

Subvenció al Club Montanyench pera aussiliar els seus treballs espeleològichs.

Acabat el despatx ordinari va suspendres la sessió al objecte de reunirse el Departament Central pera dictaminar sobre'l segón extrem del dictamen relatiu al nomenament d'oficials, esmena presentada al mateix pel senyor Sansalvador, y proposició del senyor Suñol referent al indult. Al reanuarse, després de mitja hora de suspensió, va posarse a discusió lo de les

Plasses d'oficial

El senyor Bartrina va manifestar que'l Departament Central creya que'l segón extrem del dictamen, junt ab l'esmena del senyor Sansalvador, tindría de quedar sobre la taula al objecte de poder fer el detingut estudi que exigeix la referida esmena.

El senyor Verdaguer y Callís va manifestar que creya més del cas que's despatxés el segón extrem del dictamen y que's deixés pera la sessió pròxima la esmena del senyor Sansalvador.

El senyor Bartrina insistí en que era més convenient despatxar les dúes coses a la vegada.

També va manifestar aquesta opinió el senyor Prat de la Riba, apoyantho en que'l segón extrem del dictamen havía sigut impugnat pel senyor Valentí, y que per lo tant era convenient resóldreho tot d'una vegada.

Després de molts altres parlaments sobre aquest punt, el senyor Bartrina diu que'l Departament Central accepta la forma proposada pel senyor Verdaguer.

El senyor Guerra del Río comensa a impugnarho, enredantse de tal manera que acaba confonent el dictamen ab l'esmena del senyor Sansalvador y altres coses per l'istil.

El senyor Verdaguer y Callís li fa observar les confusions en que ha incorregut y li esplica repetides vegades el procés del referit dictamen, mes el senyor Guerra del Río, obstinat en que's procedeix contra'l reglament, parla de nou en el mateix sentit.

El senyor Roig y Armengol creu que la segona part del dictamen hauría de quedar sobre la taula junt ab l'esmena del senyor Sansalvador, al objecte de que'ls diputats ho poguessin estudiar.

La presidencia li observa que lo del dictamen ja està solucionat, y que, per lo tant, no procedeix lo que demana. Per lo que toca a les oposicions, diu que lo referent a les mateixes ho poden estudiar tots els diputats y que les votacions també consten en el dictamen y fins han sigut publicades pels periòdichs.

El senyor Roig y Armengol rectifica y diu que està convensut que'l tribunal va obrar ab justicia.

Intervé en l'assumpte el senyor Falguera y el senyor Guerra del Río insisteix altra vegada en voler portar la confusió a la sessió.

El senyor Duràn y Ventosa diu que's tracta d'un assumpte claríssim, y que a pesar d'això sembla que's vulgui presentar plè de confusions. No convé complicarho. S'ha de tenir en compte que encara no s'ha dit res contra'l dictamen. Refusa lo manifestat per un diputat, de que'ls diputats que formaven part del Tribunal fossin tots d'un mateix partit polítich. Diu que'l Tribunal no ha fet altra cosa que fer una proposició a la Diputació. A veure—va dir el senyor Duràn y Ventosa—si tan lliberals com volem ésser, fins arribarem a negar el dret de proposar.

Combat els arguments exposats pels radicals, referents als perjudicis que's poden causar a altres senyors que poguessin fer oposicions, y s'extén en altres consideracions sobre aquest punt.

Les paraules del senyor Duràn y Ventosa varen acabar el debat.

En votació nominal va aprovarse'l mencionat extrem del dictamen, o sigui que les primeres places d'oficial que hi hagin vacants se concedeixin als dos senyors proposats pel Tribunal.

La votació va donar el següent resultat: 19 vots en prò y 5 en contra.

L'esmena del senyor Sansalvador va quedar pendent.

L'indult

Se llegeix un dictamen del Departament Central, referent al indult. Es redactat en el sentit de telegrafiar al president del Consell de ministres se serveixi aconsellar al Rey l'indult immediat de tots els ciutadans que estiguin actualment sofrint penes per qualsevol mena de delictes comesos per medi de la prempsa, exceptuant els d'injuria y calumnia y excitació al crim.

A les nou va aixecarse la sessió.

Espectacles

Teatre Principal. — Avuy, nit, a les nou: «La cambrera» y «La esquella de la torratxa». Demà, estrena «El pa d'altri». «La esquella de la torratxa».

Gran Teatre del Liceu

Funció pera avuy, dijous.—40.ª d'abono.—Torn par.—9.ª de dijous.—17.ª de dijous y diumenges.—Darrera de «Il Barbiere di Siviglia», darrera nit del eminent barìton Stracciari, prenenthi part els célebres artistes De Hidalgo, Perea, Nicoletti y Trevisan.—A les nou.—En ensaig: «Mignon».

Teatre Català **Romea**

Companyia cómich-dramática del eminent primer actor

RICART CALVO

Primera actriu

RAFELA ABADIA

Avuy, dijous, nit, a un quart de 10: El diàlech «En escena», y la preciosa comedia en 3 actes, de gran èxit,

El Alcalde de Zalamea

Demà, divendres, primera representació de

HAMLET

5 decoracions de A. Ros y Güell

Dissapte, «Hamlet». — Diumenge, tarda: «El Alcalde de Zalamea».—Nit, «Hamlet».
Se despatxa a Comptaduría.

Teatre del Tívoli. — Demà, divendres, tarda, a un quart de sis. Butaca, 0'70 ptes.; entrada, 0'22 ptes. Colossal Vermouth. 3 actes. 3. Per última vegada, per tenir que despenjar el decorat. La preciosa opereta en tres actes

LA NIÑA DE LAS MUÑECAS

per A. Arrieta y P. Montoro. M. Fernández, Pedrola, etc. — Nit, no hi hà funció, pera donar lloch als últims ensaigs de

LA MUJER DIVORCIADA

quina estrena's verificarà'l dissapte.

Teatre Novetats Demà, divendres. Gran Matinée a dos quarts de cinch. Primer: La célebre opereta «La casta Susana», d'èxit cada dia més gran. — Segón: Ultimes funcions en que pren part la célebre ballarina

TÓRTOLA VALENCIA

Butaca ab entrada, una pesseta; entrada general, 25 céntims. — Nit, a les nou. Primer:

LA DIVORCIADA

Segón: **EL CARRO DEL SOL**

4 decoracions noves de Castells. — Tercer: TÓRTOLA VALENCIA, últims dies, últims, en que'l públich pot admirar tan célebre ballarina, creadora de dances sagrades. — Dissapte, tarda y nit, despedida de TÓRTOLA VALENCIA. — Próxima setmana, estrena de l'opereta «Papá Rafael».

Eldorado (Teatre de Catalunya). — Companyia LARRA-LA RIVA.—Avuy, Dijous: Les dues comedies en dos actes, de Serafí y Joaquim Alvarez Quintero, «Doña Clarines» y

Puebla de las mujeres

nova, d'extraordinari éxit

A les nou.—Demà, divendres: Funció a càrrech del Institut benéfich-social, ab les dues precioses comedies en dos actes, «El abolengo» y «El nido».

Teatre Espanyol. — Avuy, nit, a les nou: «El gran galeoto», «Vida alegre y muerte triste». — Demà, «Marta ó el secreto de una tumba».

Teatre Lírich. — Avuy, nit, a 3/4 de 10. Cine. «El iloso Cañizares». «Gente menuda».

Teatre Nou.—Avuy, nit, a dos quarts de deu: «La casta Susana» y «El carro del Sol».

Teatre Apolo. — Avuy, a les nou: «Un drama nuevo». «Bestia assenyalada». «Los amantes».

EL TALISMAN. - Teatre Novetats

BALL DE DISFRECES pera'l primer de febrer, revetlla de la Candelera, nit, a dos quart d'onze. Concursos de Trajos y Cabelleres, 10 premis, 10, estant exposats a la Sastreria New-York, carrer Fernando. — JURAT: Tot el públich. — UN MILIONARI vol casarse per sorteig. — Gran sorpresa per notables artistes. — Importants regals. — Titol de senyor ab dos de senyora, 4 pessetes, timbre inclós. Pera llotges y titols: Sastreria New York; Café de Novetats; Perruquería Més Alt de Sant Pere, 40, y pera més detalls: Mendez Núñez, 3 y 5, colmado.

GRAN TEATRE ESPANYOL

Tres únichs y elegants

Balls de Disfreces

den Aurigemma

CONCURS DE BELLESES, al ball de 27 janer
CONCURS DE ROSES, al del 3 febrer
CONCURS DE CRISANTEMES, al del 10 febrer

Capritxosos premis als més originals trajos adornats ab flors. — Aquest hermós teatre estarà artísticament decorat ab profusió de llums y flors com s'estila a París y a Nice. — Pera llotjes y localitats, dirigirse a **Can Aurigemma**, carrer de Fernando.

Sala Mercè. - Cine y Grutes

ESPLÉNDIT PESSEBRE

Exit may vist a Barcelona. Actualitat interessant, tothom visita goijós aquest espectacle.

GRAN CINEMATÓGRAF

El programa més variat, interessant y regositjat de Barcelona.—Avuy, cinch estrenes:

«Recelo injusto». — «Trionfo del amor»
«El joven y la dactilógrafa»

y altres cómiques y panorámiques. — Ultims dies del artístich PESSEBRE.

Próximament ampliació y grans reformes a les GRUTES, ab espectacles sorprenents y originalíssims.

Gran Saló Doré

Avuy, dijous, hermosíssim programa de pel·licoles.

Exit de **LAS CANELAS**

(duetto de cant y ball)

TRIO VALERY

famosos clowns musicals saltadors y ab sa corrida de toros

Triomf complet y may vist de la gran atracció

Los Florence Mecherini

la millor atracció que actúa a Barcelona, decorat exprofés. — Augment d'orquesta. Efectes enlluernadors de llum. Riquíssims trajos.

El dia 7 de febrer reaparició de l'hermosa

PAQUITA ESCRIBANO

DIORAMA

Avuy, dijous, 25 de janer de 1912.
GRANDIÓS PROGRAMA

Estrena: «Un hogar sin niños»

Estrena: **Robinet, ladrón inagarrable**

«La mujer es voluble» y «Encargo de confianza».

Ideal Cine

Corts, 605 y 607
(entre Passeig Gracia y Rbla. Catalunya)

Preciós programa ab boniques estrenes.
Ultim dia de les hermoses pel·licoles de 700 metres

Fuga mortal y El destino de las madres

Demà, divendres, DIA DE MODA

Frontó Comtal Avuy, nit, a les deu, gran partit extraordinari. Vermells: Isidoro y Escoriaza. Blaus: Joseito y Olaiz. Entrada, 2 pessetes.

POLIORAMA

9, RAMBLA DELS ESTUDIS, 9

Avuy dijous, dia de moda, grans sessions de Cine y Varietats

Debut del célebre transformista

Petit Rosini

Exits immensos del célebre actor parodista

Pepe Marqués

Ovacions extraordinaries a la Murga

4 Gedeones 4

Exit del dia

LA TORRERICA

eminent cantatriu d'aires regionals

Demà, divendres, estrena de les precioses pel·licoles «Misterios del alma» y «La pasión que domina», de 1.000 y 100 metres, respectivament.

Grans concerts per renomenat quinteto.

LA RABASSADA

HOTEL RESTAURANT

ab calefacció a vapor

Obert dia y nit. — Gabinets particulars. — Cuina de primera. — Servey a la carta y Cuberts desde 5 ptes.

Atraccions americanes

Scenic Railway, Water Chute, Bowling Alleys, Kake Walk, Casa Encantada, Palau de Cristall, Palau de la Rialla, Passeigs, etc.

Entrada: 50 céntims abdret a elegir una atracció.

Casino particular. — Jochs varis

RESTAURANT DE LUXE

Servey a la gran carta.—Chef de París.— Concerts diaris per la

Orquestra de Tziganes

Tranvía directe, sortint cada 20 minuts, desde la cantonada del carrer Craywinkel a LA RABASSADA.

Automóvils desde Casa Gomis a LA RABASSADA.

Carruatges desde el TIBIDABO a LA RABASSADA.

Automóvil de luxe directes, sortint desde devant al Portal del Angel, cantonada Santa Agna, fins la Rabassada, d'onze matí a les onze de la nit.

Avisos

Continentale-Commisions

Exprés. Sortides setmanals PARIS, LONDRES, BRUXELES. Despatx pera'ls encàrrechs, de 10 a 1 y de 7 a 8. Escudellers, cantonada Avinyó n.º 75, segón, 1.ª Escala esquerra

Vendes

A PLASSOS MOBLES SILLERIES LAMPARES, etc. — Sant Pau, núm. 54.

MOBLES DE A. DIRAT

- Exposició permanent. -
DORMITORIS - SALONS MENJADORS, DESPATXOS, & Especialitat en els d'estil anglès
Mendizábal, 28 y 30, y St. Pau, 50, 52, 54

Terreno a la Plassa de Santa Madrona. Superficie uns 700 metres igual a 19,000 pams. Produeix renda, se ven per 7,500 duros. Casa Hostench. Passatge d'Escudellers, núm. 3, pral.

Gran finca regadiu a 30 minuts d'aquesta ciutat, extensió 45 hectaries, igual a 90 mojades, lot engiobat, se ven. Casa Hostench. Passatge Escudellers, núm. 3, pral.

Torra barata no té cap gravàmen, té totes les comoditats, costat Avinguda Tibidabo. Se ven, Cabanas, 31 fa n dictó

Lloguers

Hermosos pisos pera llogar. Passeig de la Diputació, 31.

Entressol que no sigui apariat, se llogarà. — Dirigirse: F. E., en aquesta Administració.

EMPRESA DE POMPES FÚNEBRES

LA EGIPCIA

Societat Anónima

La més important d'Espanya, 29 sucursals ab telèfon. Central, Pelayo, 44, telèfon 1,113. - Economía veritat en els preus

Important: LA EGIPCIA és l'única funeraria que posseix Cambra de Desinfecció, no servint cap artefacte sense que sigu[t] préviament desinfectat.—NOTA: Esmerat y ràpit servey tant en la capital com fora d'ella.

EXIGIU SEMPRE
a les farmacies
LES VERITABLES
Pastilles VALDA
que's venen SOLAMENT en CAPSES
de Ptas 1.50
Y MAY D'ALTRA MANERA

Cada CAPSA porta el nom
VALDA
y l'adressa de l'únich fabricant
H. CANONNE, Apotecari, PARIS.

ATENCIÓ !!!!
y no vos deixèu enganyar

Agents Generals: Vicens FERRER y C.ª
BARCELONA

Formula: Menthol... 0.00[illegible] Eucalyptol 0.000[illegible] Sucre y goma.

Serveys de la Companyía Trasatlántica

LINIA DE NOVA-YORK, CUBA Y MEXICH

El dia 25 de janer, sortirà de Barcelona, el 26 de Valencia, el 28 de Màlaga y el 30 de Cádiz, el vapor

Manuel Calvo

directament pera Nova York, Habana, Veracruz y Puerto Méjico.

LINIA DE VENEZUELA-COLOMBIA

El dia 10 de febrer, sortirà de Barcelona, el 11 de Valencia, el 13 de Màlaga y el 15 de Cádiz, el vapor

directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Puerto Plata (facultativa), Habana, Puerto Limón y Colón, d'ahont surten els vapors el 12 de cada mes pera Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y La Guayra, etc. S'admet passatge y càrrega pera Veracruz y Tampico ab trasbort a l'Habana. Combinació ab el ferrocarril de Panamà ab les Companyies de navegació del Pacífich, pera quins ports admet passatge y càrrega ab bitllets y coneixements directes. També càrrega pera Maracaibo y Coro ab trasbort a Curaçao y pera Cumaná, Carúpano y Trinidad ab trasbord a Puerto Cabello.

LINIA DE FILIPINAS

El dia 31 de janer sortirà de Barcelona, el vapor

C. Lopez Lopez

directament pera Port-Said, Suez, Colombo, Singapore, Ilo Ilo y Manila, servint per trasbord els ports de la Costa Oriental d'Africa, de la India, Java, Sumatra, Xina, Japó y Australia.

LINIA DE BUENOS AIRES

El dia 3 de febrer, sortirà de Barcelona, el 5 de Màlaga y el 7 de Cádiz, el vapor

P. de Satrústegui

directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

LINIA DE CANARIAS, FERNANDO POO

El dia 2 de febrer, sortirà de Barcelona, y el de Valencia, el d'Alacant y el 7 de Cádiz, el vapor

I. de Panay

ab trasbord a Cádiz al vapor

S. Francisco

ab escales a Valencia y Alacant, el 7 de Cádiz, directament pera Tànger, Casablanca, Mazagán, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, demés escales intermitjes y Fernando Póo.

Regrés de Fernando Póo el dia 2, fent les escales de Canarias y de la Península indicades al viatge d'anada.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables y passatgers als quins la Companyía dona allotjament molt còmodo y tracte esmerat, com ho ha acreditat en son dilatat servey. Rebaixes a famílies. Preus convencionals per camarots de luxe. Rebaixes pera passatgers d'anada y tornada. També s'admet càrrega y s'expedeixen passatges pera tots els ports del món, serveys per línies regulars. L'empresa pot assegurar les mercaderíes que s'embarquin en sos barcos.

AVISOS IMPORTANTS: Rebaixes en els nòlits d'exportació.—La Companyía fa rebaixes de 30 %, en els nòlits de diferents articles, d'acort ab les vigents disposicions pera'ls serveys de Comunicacions Marítimes.

SERVEYS COMERCIALS. — La secció que d'aquets servey té establerta la Companyía, s'encarrega de treballar a Ultramar els mostruaris que li siguin entregats y de la colocació dels articles, qual venda, com ensaig, desitgin fer els Exportadors.

LINIA DE CUBA Y MEXICH

El dia 17 de febrer sortirà de Bilbao, el 20 de Santander y el 21 de Coruña, el vapor

Alfonso XIII

directament pera Habana, Veracruz y Tampico. Admet passatge y càrrega pera Costa-firme y Pacífich ab trasbord a Habana al vapor de la linia de Venezuela-Colombia.

Pera aquest servey regeixen rebaixes especials en passatges d'anada y tornada y també preus convencionals pera camarots de luxe.

Epilepsia (mal de Sant Pau) Corea (ball de Sant Vito) y demés enfermetats nerviosas, se curen radicalment ab l'ús de la Poció Antiepilèptica del doctor Sanmiguel.

Anemia, Clorosis, y en general totas las malaltias de pobresa orgánica, se curen radicalment usant l'Extracte reconstituyent del doctor Sanmiguel.

Dipòsits: Dr. Andreu, y farmacia Dr. Martí, Ronda St. Antoni, 83, cantonada, Ponent

BOMBES "SEIRALD" a prova. Les més sòlides y de major rendiment. — Pelayo, 22, entressol, 1.ª — De 10 a 12 y de 4 a 6.

GONAROMAT

GONAROMAT — E. Taeschner — Fabrik pharmazeutischer Präparate — Berlin C. 19.

Es un nou y magnífich preparat en forma de càpsula contra la BLENORRAGIA, el CATARRO DE LA BUFETA y altres afeccions anàlegues.

Efecte ràpit y enèrgich. Res d'indigestions ni ròts, car les càpsules passen per l'estómach sense disòldres. Tampoch hi hà perill d'afeccions renals, perque'l producte no ocasiona la més petita irritació. — De venda en totes les farmacies en capsetes de 45 a 90 càpsules.

Dipositaris pera la venda a l'engròs:

Dr. FARRERO en Comandita. Ronda de Sant Antoni, 1. - BARCELONA.

PEREZ, MARTIN y C.ª Alcalà, 9. - MADRID.

Eingetragene Schutzmarke

CATARRO dels NOYS

L'ANTI-CATARRAL BORBONET, es el veritable específich acreditat pera curar en pochs dies la COQUELUCHE y BRONQUITIS y tota mena de tos de les criatures.

Dipósits: Farmacia del autor: Carders, núm. 41. — Doctor Andreu. — J. Viladot y Rambla de les Flors, número 4.

¡FORA PEL MOIXI!

ELS POLVOS COSMETICHS DE FRANCH treuen en pochs minuts el pel de qualsevol part del cos, mata ses arrels y no torna a sortir. No irrita'l cutis. Aquest depilatori es utilíssim a les senyores que tinguin pel moixi (vello) a la cara y brassos, perque ab ell poden destruirlo.

Un pot 2'50 pessetes. S'envia certificat per correu si per endevant se reben 2'50 pessetes en llibrança en Giro mútuo o en sellos de correu.

Farmacia Borrell

Comte del Assalt (carrer Nou), núm. 52, BARCELONA

LÍQUIT AMOR pera netejar metalls

Se ven per tot arrèu

MOSTRES GRATIS s'entreguen al qui les demani, al Carrer de Corts, 702 (Prop de la Plaça de Tetuàn)

Pera conservar **ENOSOTERO** y millorar el vi

El vi ab ENOSOTERO may se torna agre Y SEMPRE MILLORA

Representant a Espanya J. URIACH Y C.ª, carrer Moncada, 20, Barcelona

Fábrica de Flors, Corones y Plantes

[illegible]

Antiga Casa. — F. COSTA. — Palla, 13 y 15, pral.

Cèlebre Essencia Zarzaparrilla Delaigua

El millor depuratiu vegetal. - No debilita

Malalties de la pell, herpes, grans, mals humors y tot quant deriva de l'acrimonia de la sanch.

Dipòsits Freixinet. - Font de Sant Miquel, 2 (darrera Cà la Ciutat). Dr. Andreu, Rbla. Catalunya. Viuda Alsina, Passatge del Crèdit, 4

Diner SENSE INTERES ADELANTAT, se deixa sobre robes, joyes, mobles, generos y altres objectes. Casa autorisada pel Govern y garantida ab el dipòsit corresponent.—Hi hà despatx particular. Mercaders, 10, pral., próxim Plaça Angel.

Els vòmits, coragre, ardors, inapetencies, pesadesa, bilis y dolors del estómach, cintura y esquena, etc., desapareixen al següent dia d'usar el

ESTOMAGO ARTIFICIAL

DE VENDA PER TOTES LES FARMACIES Y DROGUERIES

Desapareixen en tres dies les dispepsies, gastralgies y catarros gàstrichs, com ho certifiquen milers de curats.

Refusèu com a falsificades les capses que no portin la firma dels únichs concessionaris a Espanya.

J. Uriach y C.ª — Barcelona

Pàgina Artística de LA VEU

Excavacions y troballes.-Art antich y modern.-Pedagogía artística.-Museus y Coleccions.-Art nacional y extranger.-Curiositats barcelonines.-Ressenya de conferencies.-Exposicions locals y forasteres.-Llibres y Escoles. Noticies de concursos y de tot lo que pugui interessar als artistes y als industrials d'art **110**

L'altar barroch de Terrassa

Manifest del Centre Excursionista de Terrassa

a propósit de les reformes que's van a realisar al notabilíssim altar barroch de l'iglesia parroquial.

A la ciutat de Terrassa, als arqueòlechs arquitectes y amants de l'art, als qui estimen Catalunya y se preocupen de la seva grandesa en tots els ordres:

«A hores d'ara tothom coneix de sobres com se va a reformar l'altar major de la iglesia parroquial de la nostra ciutat y còm l'anunci de tal reforma ha mogut en prò o en contra'ls ànims dels inteligents en materies d'art y dels interessats en les obres esmentades.

El Centre Excursionista, que per la seva manera de ser té'l dever d'intervindre en l'assumpte sempre en el sentit de la millor conservació del monument esmentat, va meditar seriosament la seva norma de conducta y adonantse de que tant d'una part com de l'altra no hi havía cap mal intent de mutilar ni d'aminorar la importancia de l'altar sino un diferent criteri sobre la millor conservació de la esmentada obra d'art dins les necessitats del culte parroquial, y adonantse ensemps que podrien desviarse les discusions en sentit personal o partidista, cregué que lo més urgent y gairebé lo unich eficàs, era reunir els parers contraposats dintre de casa mateix y resoldre en harmonía'ls punts de discordancia, ab lo qual hi guanyaría infinidament la pau de la ciutat y la mateixa obra de l'altar. Per això va aplegar fa poch les entitats que cregué més indicades per representar opinió en l'assumpte y va resoldre visitar al Rnt. senyor Ecònom, exposant als una y als altres el seu criteri.

Com a resultat de la seva gestió, el Centre Excursionista de Terrassa ha de fer constar públicament que la seva veu de conciliació no ha tingut eficacia ja que de la part dels interessats en l'obra ha observat un decidit empenyo en no escoltar res que pugui anar en contra de lo que tenen resolt. Per tot lo qual el Centre Excursionista de Terrassa recaba la seva llibertat y se posa desde ara en camí d'obrar de la manera que li pertoca, ja no com entitat terrassenca qui desitja ans que tot la pau y l'harmonía dels ciutadans, sino com a Centre Excursionista pur y net ab les obligacions extrictes que li dona aquest títul. Per lo tant, considerantse ell, en aquest moment prematur de la seva vida, incapacitat encara pera fer una memoria definitiva y concreta sobre l'assumpte, va empèndres el registre y l'arxiu de tot lo que passi entorn de la reforma del esmentat altar, obrint ensemps entre la gent autorisada una informació sobre les obres que's van a realisar a fi de tenir documentada la qüestió actual pera compondren la historia encarregada de repartir responsabilitats o glories, pera deduir y fer brillar d'entre tots els actes y parers, la veritat, tan sols la veritat, ab sacrifici o sense d'opinions sentiments, afeccions o amistats molt cares.

Tot lo qual ho fa constar el Centre Excursionista pera que se sàpiga bé la seva norma de conducta, per donar una prova d'acció sincera, pera que dintre de la nostra ciutat no se'l barreji ab tant d'embalum de passionetes, de critiques de vehinat, de ressentiments familiars, de molts dits «sotto voce» espiats y alterats per la passió o mistificats ab tant de dany, a cau de totes les orelles.

Terrassa 18 de janer de 1912.—El president, Eduart Giralt.—El secretari, Francesch Capella.»

Les darreres noticies

Enterades nombroses entitats arqueològiques y artístiques, de les reformes que's van a fer a l'altar de Terrassa, dintre pochs dies algunes comissions se proposen visitar al senyor Bisbe doctor Laguarda, pera demanarli que suspengui les obres començades a l'altar, fins y a tant que's pugui pendre un determini raonat y autorisat sobre'l particular.

Nosaltres tenim la seguretat absoluta de que'l senyor Bisbe escoltarà'l prech d'aquestes comissions, y que la reforma temuda no passarà avant.

Així ho desitgem.

L'Art barroch y l'altar de l'iglesia parroquial de Terrassa

Magestuós, esplèndit es l'altar major de la iglesia parroquial de Terrassa. De l'art del sigle XVII, plè de pompa y riquesa, es aquesta obra una bella mostra. Pochs exemples poden citarse a Catalunya de tanta fastuositat, de tanta correcció.

Un temps hi ha hagut en que les obres del art barroch eren despreciades; encara avuy molta gent enderrerida, diu que son de mal gust, que cal destruirles. Y s'han cremat molts soperbs altars barrochs per substituirlos ab altres moderns, raquíticbs, esquifits, sense estil ni caràcter.

Com si les obres del art barroch no fossin revelació del esperit social d'una època histórica! com si l'art del sigle XVII y part del XVIII, a excepció del de tot altre temps, no tingués interès!

«Sense l'art—algú ha escrit,—¡què pàlit es el record!»

L'art es la imatge de lo que foren les generacions passades, emanació de la seva essencia, testimoni de sa vida. Els sentiments, els amors, les costums d'altres temps, res com l'art pot dirlos. Per això'ls homes cultes, aquells per qui hi ha coses que interessen quelcom més que la comoditat moderna, els que estimen l'arqueología, senten un gran respecte per les obres de l'art barroch.

Es ben interessant l'altar de Terrassa. Se composa de tres cossos: un central y dos laterals. En la part del mitg domina la esculptura en baixos relleus, distribuida en compartiments, a manera dels retaules gòtichs pintats; la vinguda del Esperit Sant es representada al mitg; l'Anunciació y el Baptisme de Jesús als costats; la Crucifixió y altres assumptes religiosos en els demés quadres. A cada costat hi hà tres ninxos ahont apareix la imatge d'un sant.

Ab tot y tenir gran valor aquestes esculptures, no son la part més valiosa del altar; el principal interés del mateix està en la talla decorativa. En la part baixa se troben uns atlants com sostenint el gran pes dels elements angulars; més amunt hi hà quatre cariàtides femenines de molt delicada execució. Se sobreposen entaulaments y cartelons recargolats, gracioses columnes salomòniques enriquides ab florejats detalls. Al cim de tot hi hà com una gloria angelica, capsant apotcósicament el conjunt; potser aquestes figures son el més exquisit treball del altar.

¿Pot alterarse aquesta sabia composició? ¿Pot tallarse verticalment l'altar al menys en tres faixes, cambiant l'angle que formen el cos central ab els laterals, ab objecte de portar fins al fons del abcis, l'altar? ¿Els atlants s'hi trobaràn bé entre unes cadires de chor? La cort angèlica toparà ab els aristons de la volta y potser no hi càpiga.

Heusaquí en síntesi lo que la Junta de obra de la parroquial de Terrassa intenta executar.

Ho hem dit amunt. Aquest altar barroch de Terrassa es una preciosa obra d'art: integralment, completament.

Han d'ésser necessitats molt precises, conveniencies importantíssimes del servey parroquial, que per segles no s'han sentit, pera que'ls obrers de la Iglesia s'atreveixin a ordenar aital mutilació.

Entenem que'l culte no hi perdría rès ab reformes fetes ab més parsimonia.

Som en el sigle XX. Aparegué no fà gaire la obra del alemany Otto Schubert, «Barok in Spanien», ahont s'estudía detingudament el barroquisme espanyol. De l'interès que desperta avuy l'art barroch en son mostra les moltes fotografíes que la revista moderna de arquitectura «Der Architekt», de Viena, publica en els seus números.

El barroquisme infiltrarà gracia y suavitat a l'arquitectura seca y dura del sigle passat. Estudiemlo, respectemlo.

Sería trist que mentres a Barcelona s'ha restaurat la iglesia barroca de Sant Sever, en altre lloch de Catalunya trenquessim l'armonía d'altra admirable creació barroca.

BORROMINI

Fulla y tarja d'un calendari
Treball d'un alumne d'escola primaria a Anglaterra, fet en obsequi dels seus pares, com a ofrena d'any nou.

De les manifestacions de agraiment com a centres d'interès, en l'educació manual y artística del noy

Hi hà coses que no deuen traduirse pera que no s'esvaeixi'l flaire emotiu que porten, y aquest fragment del «Quixot», que vull demanarvos, amichs, que llegiu, es un d'aquests.

«... Yo, pues, agradecido á la merced »que se me ha hecho, no pudiendo correspender á la misma medida, conte»niéndome en los estrechos límites de »mi poderío, ofrezco lo que tengo de mi »cosecha...»

Aqueixes paraules que Cervantes posà en boca del boig sublim, jo voldría gravarles en els cors tendres dels infants; però nó, dich malament; fora millor encastarles en els cervells dels nostres mestres perque les deixessin arrelar com a valor sentimental en el noy, car ell, per impuls propi, ho practicaría, com ho practica de menut quan ens ofereix, en graciós obsequi, qualsevol tall de paper que ell hauría fet propiament y tal com fa l'ànima ingénua del home del camp, que ens regala ab les coses de la propia cullita.

Perque, ¡mireu que es cas! Tan senzill que fora deixar als noys que ho fessin aixís, y en cambi, se fan tota mena d'esforços per part dels pares y dels mestres, ab el fi de que'l noy fassi present del seu agraiment ab el treball d'altres. Y tantost vé'l Sant del papà o de la mamà, o bé una festa assenyalada, com Nadal y Any Nou, tot es comprarli una «felicitació» — aquelles «felicitacions» de vores daurades y calades, ab uns coloms o un jardí plegadiç al cromo, a manera de membret, les quals ens recorden tantes estones de tremolosa nerviositat que hi havem passat al omplirles — pera ferli copiar una décima», que lo mateix pot èsser una «octava» que «cinquena», y, qué, abans de feria a mà del festejat, el noy la dirà de cor a corre-cuita.

Menys mal si'ls pochs versos copiats fossin bona poesía, però totes les composicions dels «Ramilletes de Felicitaciones», son grolleres, ab versos coixos o ab cada tascó... en fi, que ni es poesía, ni es vers. Y cal pensar que son les primeres manifestacions de forma poètica que arriben als sentits de la nostra mainada.

Ja ho veyèu: ni l'armonía del color, ni de la rátlla, ni la de la paraula li oferim al noy; ans al contrari: el troba en la seva primera educació, la desarmonía, el bastardajament d'aquests motius de les sensacions.

Bé es cert que avuy la moda de la postal ha arreconat un xich les «felicitacions» del nostre temps d'escola, mes en la substitució no hi havem guanyat rès, ni la paraula ha tornat a èsser degudament respectada; perque, si es veritat que'ls «Ramilletes de Felicitaciones» han vingut a menys, en cambi, han vingut a més els motius estrafalaris per tots conceptes, desde'l cromo daurat a la postal envellutada, respatllats ab les formes cursis de la felicitamenta actual.

Y tot per no deixar al noy que ofereixi lo seu, lo que hagi fet ab les seves mateixes mans, amorosit y presentat ab la conciencia de correspondre, en lo que pugui, a les atencions y desvetllament que'ls grans passen per ells.

El ferho aixís té un gran valor educador pel noy, perque, no únicament orienta les seves energíes y disposicions, sinó que també hi posa interès y además li dona finalitat immediata a molts coneixements y aptituts que no li servirien fins a èsser gran; utilitat llunyana que l'infant no té en cap estima, que no li desperta cap interès, car el noy, en tot viu al dia y no li interessa més que lo present.

Després que es d'una grossa deformació del caràcter el que'l noy ofereixi una postal o una «dècima», comprada ab diners eixits dels esforços dels pares, y els treballs dels quals son producte del esforç y la traça d'uns obrers, en lo qual ell no hi té altre fruit de la seva cullita que unes ratlles copiades.

En cambi, hi hà un mon de coses a fer en el petit escenari de les activitats infantils, pera que ells les puguin executar com a presentalles; un mon de coses a fer que, arrencant del interès que té'l noy en obsequiar y seguint el criteri de que tot quant presenti sigui lo més possible cosa seva, constituiràn en la pràctica un fort element d'educació manual y artística. Cur hi hà que tenir en compte que'ls treballs artístichs o d'artifici son els que més escauen pera ferne oferiment.

Algú pensarà que'l noy no pot fer art; tant com això, està clar que nó, empró —y jo no sé si del concepte del art ne tinch una concepció ben equivocada — crech que es un principi de manifestació artística, el que aquesta no tingui rès d'artificiosa, y sí molt de sincera, de modo que en l'obra hi poguèm sentir l'ánima del autor, manifestada en el major domini possible de la forma, y aquesta ingenuitat essencial sí que la donarà de sí'l noy, sobre tot si'l mestre es prou respectuós pera ensinestrarlo en la forma, més deixantlo lliure en lo que sigui expressió de la seva personalitat.

En el mon de la ratlla y del color, el noy al qui hagin deixat exercitar degudament, fora de tota copia artificiosa de quaderns quadriculats o bé de làmines, davant per davant de les coses reals y veritables, haurà conquerit una técnica regular y sobre tot un esperit de domini pera esprémer de tot lo creat la seva bellesa, y el dò d'enmotllar els elements naturals per les combinacions que li convinguin.

Y ab aquest bagatge — y durant la preparació del mateix, també, perque, els pares, si es cosa del noy, ho estimen per igual (1) — el noy pot executar treballs ja ben estimables de factura, deixant apart el que sempre ho seràn per l'emotivitat iniciadora.

Els noys nort-americans, quan vé Nadal y Any Nou, executen graciosos «Christmass», que envíen als seus parents y amiguets — aquesta costum de que'ls noys se felicitin ells ab ells es ben lloable— o bé calendaris de paret, els quals, posats en el despatx del pare o en el menjador de la familia, dirà tot l'any la finesa y habilitat del noy.

Altre present que fan els noys yankès, en diades del sant d'alguna persona estimada, son llibres manuscrits, decorats y confeccionats per ells mateixos. Aquests llibres son un recull de fragments escullits per ells mateixos, de les seves lectures, y apropiats a la persona a qui aniràn endressats o bé un aplegament dels millors treballs propis, fets a l'escola. Ell hi posa, portat pel seu sentiment afectiu y per la seva petita satisfacció de donar quelcom de la seva cullita, tot el seu saber avaluat per una paciencia benedictina que un hom no creuría pogués existir, donada la versalitat característica dels noys, y la qual es filla del interès que'ls petits executants hi posen.

Les darreres ratlles que queden escrites son manifestació d'experiencies portades a cap en noys nostres, en la Horaciana, a través de dos o tres anys de pràctiques dins d'aquesta orientació de fer que'l noy obsequii a pares y parents en festes assenyalades, ab coses pensades per la seva jove inteligencia y fetes ab les propies mans.

Els gravats que aquí van son una prova demostrativa de lo que poden fer els noys en aquest ordre de coses degudament ensinestrats.

Respecte la formació de llibres escolars com a medi d'educació del noy, pera portarho a la pràctica, se poden llegir els articles apareguts en la «Revista de Educación», que dirigeix l'amich Homs, en els números de juliol passat y del mes present.

Moltes coses més se poden fer que «chritsmes», llibres y calendaris; escullir algun dels millors dibuixos del curs y que'l noy se'n fassi, per sí mateix, un quadret, montat a l'anglesa; postals pintades o dibuixades del natural; construccions en cartró per l'infant ideades y decorades, com carpotes, posa-papers, tapes de llibres, etc.

(1) Aquí sembla haverhi una contradicció manifesta ab lo dit abans de la complicitat dels pares ab els mestres, en aquest aspecte del falsejament en la educació infantil. No, lo que hi hà es que a n'els pares els encaterian veure treballs dels seus fills, com més ben fets millor. Ells tenen una gran por, devant d'una obra ben acabada, de sapiguer que no es feta sols del seu fill o filla, y aquesta por els guarda de esbrinarho y els manté l'ilusió. D'això se'n valen mestres y mestras poch escrupulosos presentant «labors», cuadros», «mesas r. vueltas» y altres coses semblants hont, les mes de les vegades, del noy tan sols hi hà el nom. Y els pares, devant d'això, quan se'ls ocurreix el dupte, volent y dolent, l'ofeguen.

Podràn fer també treballs originals de marqueteria, planejats y dibuixats pel noy foragitant aixís aquesta malura de models italians barroers que omplenen salons y salonets de nostres cases modestes. Les noyes podràn fer elles mateixes ab els estudis d'ornamentació que se'ls pot haver donat, els patrons per les seves labors, y seràn per la seva ingenuitat cosa millor que'ls models de les revistes de modes casolanes.

Mes, aquí acaba'l meu comès. No m'hi proposat donar cap plan; tan sols cridar l'atenció sobre la possibilitat d'agermanar dúes coses que apareixen separades dins el mon del infant: les manifestacions d'agraiment, que deuen basarse en el sacrifici, en l'esforç, la formació estètica y d'enginy manual del noy. Els centres d'interès que l'efectuositat del noy crea, son un medi poderós per l'enllaçament d'aquests dos factors importants de la seva educació, qual enllaçament multiplica, per la confluencia d'energíes, els valors educatius d'uns y altres.

No oblidin, donchs, pares y mestres, la lliçó que'ns donen les paraules guiadores den Cervantes, en el seu elogi del agraiment: «... conteniéndome en los es»trechos límites de mi poderío ofrezco »lo que puedo y lo que tengo de mi co»secha...»

Pau VILA.

Janer, 1912.

Notes sobre art

Al marge de La Ben Plantada

No hi hà dubte de que l'artista, en el món, contempla altre ordre de coses, que per ell es altra llur armonía, que son altres les relacions entre elles, en fi, que'l seu encadenament lògich difereix absolutament del ordinari, y dins d'aquest altre ordre, es més veritat pera ell creure que devem la llum a un Deu, que en son carro de foch creua la volta del cel, que no pas lo que'ns ensenya l'astronomía. Perque ni la veritat científica, ni els conceptes de la filosofía, l'interessen; ell contempla la veritat en imatges. S'acosta, donchs, a l'home primitiu y als antichs poetes y filosophs, pera qui «havía, per sobre del temps y de l'espay, un món en que eternament vivíen totes les veritats possibles; les afirmacions humanes eren pera ells tant més veritables quan espiessin més fidelment aquell món de la veritat eterna». Ben lluny dels moderns, pera qui, segons el mateix autor que «transcrich, «han fet descendir la veritat a la terra», puix diu que la veritat està continguda en les coses, y que la nostra ciencia ha d'anar a cercarla en elles. Perden, donchs, el sentit moral, tan car al artista, y deixen de ser imatge, per tornarse quelcom de real, molt útil, però sense interès pera ell.

En cambi la grandesa de les imatges, el tò elevat, la joventut immortal de les creacions dels antichs filosophs y poetes vé de contemplar aquest altre ordre superior de coses, aquesta armonía que està per sobre de les petiteses y miseries del món real. Y lo mateix en les arts plàstiques y d'aquí la seva admirable serenitat, encara que's tracti d'escenes violentes y devegades esgarrifoses.

Y aquesta tradició, perduda de sigles y sigles de desde'l món antich, que hem cercat també pera fer reviure en les nostres petites obres, ara jo crech trobarla en la Ben Plantada. Per això, aquesta obra, sobre tot desde aquest punt de vista, la trobo més que extraordinaria.

Perque no es una alegoría. No crea imatges pera tancar en elles conceptes, sinó que en les imatges de la realitat, en lo viu, ha descobert altre sentit de les coses.

«Es un petit poblet pregonament elegant, perque la Raça floreix en ell sense disturbi, y perque les cases hi son unides a la terra «per alguna altra casa» que uns fonaments, y al mar per «alguna altra cosa» que un reflexe movedis».

En aquesta realitat veu lo que Plató anomenaría «les essencies» de les coses, la Veritat d'elles, la veritat concreta d'elles, que es cosa ben distinta que la seva material aparencia.

Y en aquestes modestes notes, no pretench fer judici literari de la obra, sinó senyalar únicament aqueix antich concepte de l'art, retrobat ara en aquesta obra moderna. Perque jo voldría veure aquest poblet de que'ns parla l'Ors, interpretat per un pintor informat ja per aquest nou esperit; no per les aparicncies vanes del impresionisme; nó per romàntiques visions que pretenen revelarnos el secret de les coses, y lo que fan es desnaturalisarles; ni tampoch pel que limita l'infinit sentit d'elles a una freda abstracció. Sinó revelant aquest altre ordre que tant maravellosament ha vist l'Ors en les coses més vulgars y conegudes, y que també nosaltres hem cercat, día darrera día, durant anys.

Portadella d'un dels albums de treballs escolars, a la Escola Horaciana

En una petita nota, contestació a una enquesta oberta per la revista «Cataluña» sobre l'ideal de la nostra joventut, deya, referintme al ideal artístich, que devía ser «universalisar a Catalunya». Aquesta obra ja l'hà complerta l'Ors en «La Ben Plantada», y per això, jo crech que ara, aquest llibre, únich per son caràcter, podría servir de llum y guía als nostres artistes, y contribuir poderosament a fixar definitivament la orientació que tots desitgem, en art. Can el nostre filosoph d'una manera ben plàstica, ens ha donat, a la manera de Plató, quelcom més que una estètica.

J. TORRES-GARCIA.

Exposició Regoyos

Desde'l dijous passat, omplen la galería d'exposicions del «Fayans Català», les pintures d'un qui essent, sens dubte, un dels artistes més forts d'Espanya, poch estimat es, si descomptem l'amor que li dúen els públichs escullits del seu país, (Vasconia) y el de Barcelona, ja massa ben educat, contra les llemineries pictòriques que, durant massa temps, se n'han endut els honors que's deuen a la veritable pintura.

Feya temps, llevat d'algunes obres exposades en les darreres exposicions internacionals, que den Darius Regoyos no n'haviem vistes obres. Mes, certament, la seva pintura, que constituex al còstat de la den Torres-García, un cas de perseverancia en l'ideal, escassament ofereix cap nou aspecte de concepte, y d'ell podem dir avuy, qui sab encara si ab un elogi per la jovenívola exaltació de la llum, lo que hauríem dit, quinze anys enrera, quan el nom del expositor d'avuy, sonava entre aquells noms dels joves renovadors de la pintura catalana.

La pintura den Regoyos, no obstant y aquesta germandat de principis, es avençada per camins molt diversos de la nostra. Accentuant ell y nosaltres cada dia més, l'auto-afirmació, s'es vingut a declarar per virtut d'ella, el principi de que la nostra pintura y el nostre art en

«La Sierra de Béjar»
Quadre que figura en l'Exposició Regoyos, instalada en les galeries del Fayans Català

Coberta d'un quadern de treballs escolars
Ofert per un alumne de l'Escola Horaciana als seus pares, ab motiu de los festes d'any nou

PRIMERA MEDALLA: BARCELONA 1907

TALLERES: Carrer Sarriá, 88

Gran premi
Londres, 1907
Gran premi
Madrid, 1907
Gran premi
Saragossa, 1908
Gran premi
Venecia, 1908
Gran Copa
Venecia, 1908
Gran premi
París, 1903
Membre del Jurat
(Fora concurs)
París, 1909

VILARÓ y FILL
PINTORS DECORADORS
Carrer de las Corts - 604
Telèfon - 1969 BARCELONA

Grans Tallers
DE GRAVAT
Baguñá & Cornet
Mallorca, núm. 192, Barcelona
Telèfon núm. 7.452
També se reben encàrrechs: Cardenal Casañas, 4

ANTIGUITATS
COMPRA VENDA
J. DALMAU
18-Portaferrissa-18
BARCELONA

GRAN FABRICA DE PARQUETS MOBLES ALTARS IMATGES MOTLLURAS PERA MARCHS OBJECTES D'ART PROPIS PE RA REGALOS
SALONS: PASSEIG DE GRACIA 18
TALLERS: C. UNIVERSITAT 112

GRAN SALÓ PARÉS
Exposició Permanent
— DE —
BELLES ARTS
Renovació d'obres setmanalment
Bronzes - Porcellanes y objectes artistichs
Casa fundada en 1840
Carrer de Petritxol, 3 y 5
BARCELONA

Cavans Catalá
SANTIAGO SEGURA S. C.
BARCELONA
Objectes d'Art :: Ceràmiques
:: Galeries d'Exposició ::
Corts, 615. - Teléfon 1848

Compra y venda
d'Antiguitats
ANDREU MASSOT
LLIBRETERÍA, 16

LA PINACOTECA
MARCHS Y GRAVATS
Carrer Corts, núm. 644

RENART & C.IA
Gran assortit en objectes d'art, fabricació de la casa, propis pera regals
Reproduccions, clássich y modern
Retrats, obres d'art dels grans mestres
Exposició de reproduccions fotografiques al carbó
Grabats, Marchs y motllures d'art
271, Diputació, 271
(entre Claris y Passeig de Gracia)

Galería d'Art Contemporani
Llibrería Nacional
= Y EXTRANGERA =
72, Rambla de Catalunya, 72
(Devant del monument den Clavé)
Sis números atrassats del «Simplicíssimus», 0'75 pessetes.
Sis números atrassats de «Jugend», 1 pta.
Tres números atrassats de «Kunst & Dekoration», 3 pessetes.
Tres números atrassats de «Junen Dekoration», 3 pessetes.
Gran assortit en lámines y obres d'art

P. REIG Y FILL
MOBLES
Tallers:
CARRER UNIVERSITAT, 21
ARGOELLES (Diagonal), 512 bis
DESPATX: PASSEIG DE GRACIA, 27 CASA FUNDADA EN 1852

Institut Cristiá d'Arts Decoratives
S. CALSINA - Casa fundada l'any 1872
M. DOMINGO PERIS, ESCULPTOR
Tallers d'escultura religiosa
EXPOSICIO Y TALLERS 62, Passeig de Gracia, 62 e PINTURA - DECORAT - Reproduccions Artístiques

general, es cosa estretament relacionada ab la nostra tradició, y ab el medi natural y cultural hont s'es edificada; declaració aquesta, la gloria de la qual, així com a nosaltres ens pertoca, pertoca també a n'ell, el brau pintor del Nort, qui davant dels espectacles del seu país, ha brodat les més delicioses maravelles de llum y de color.

La duresa nordica; heusaquí un problema estètich la solució del qual ens aprofitaría pera'l judici y anàlisi de l'obra den Regoyos. Es tant y tan distint aquest mon que l'artista ens pinta, es tant y tan allunyat de les suavitats del nostre espectacle, aquest espectacle virolat y pompós com una montanyenca endiumenjada, que de cop us sobta la sorpresa, y obriu els ulls com si fossiu davant la maravella d'un país nou y desconegut.

Mes, dintre d'aquesta gamma general, que caracterisa, els sobris paisatges del pintor Regoyos, s'endevina'l matiç; la delicia d'un sentit poètich, quietó, recullit, però atent a tots els encants del espectacle, car atenció profonda, maravellosa, per la coloració del minut que passa, hi hà en aquell quadre de «San Sebastián desde Ulia» que per ell sol ixeca un nom de mestre.

Y certament, es de notar que'l pintor que avuy exposa, davant dels nostres espectacles, deixa de ser, y de bon troç, el pintor de obres tan belles com «La diligencia de Segovia», «El humo del exprés», «Antigua Iglesia de Durango», «Paisaje en Irún», etc., etc.; car, en veritat, si'l nostre judici den Regoyos, l'haguéssim hagut d'assentar sobre les teles de Barcelona, sobre aquella nota de Pedralbes, massa crúa, y sobre d'aquells dos nocturns penosíssims, no hauriem pas pogut donar al excelent pintor l'elogi que en justicia li correspón.

D'ell, en general, preferim els paisatges al es altres escenes. Sovint a la justesa de color la perjudiquen certes crueses barbres, massa càndides qui sab, pels ulls avesats a les exquisides veladures de lo representatiu. Sembla devegades presidir en certes obres d'aquesta natura, com en alguns carrers, més afany de justesa que de bellesa, més afany descriptiu que emoció.

D'això y de certes penoses figures que campen pels seus quadres, ens n'oblidem davant del record dels soperbs paisatges, hont en Regoyos se'ns mostra un gran pintor, y un poeta exquisit; pintor d'altra terra, poeta d'altra terra, que Catalunya reb, agraint fondament el seu valiós concurs al nostre moviment artístich.

F.

Un notable panteó den Llimona

Del periòdich d'Olot «El Deber», reproduim el següent article firmat ab les inicials C. D. que corresponen al nom del nostre amich en Celestí Devesa;

Fà pochs díes va quedar montat en el nostre cementiri el panteó de la distingida familia Estorch, cosins germans del doctor don Pau Estorch y Xiqués, un dels precursors del renaixement literari català, qui durant aquell período iniciatiu va amagarse ab el pseudònim de «Lo Tamboriner del Fluvià».

Aquest monument funerari es degut a l'eminent escultpor don Joseph Llimona y, com totes les seves obres, porta aquell segell personalíssim que tant les caracterisa. De les arts plàstiques l'escultpura es la que menys elements porta en sí pera que, després d'haver lograt modelar y construir anatòmicament una figura humana, resulti idealisada l'obra escultpòrica, havent d'utilisar pera desenrotllar o donar forma expressiva a les idees una materia tan ingrata pera aquell objecte com es la terra, la pedra y altres materies dures que forçosament s'han d'emplear. Això es una de les principals causes de que la generalitat de les esculptures resultin dures de modelat, exagerades de clar y obscur, y que moltes vegades s'acudeixi a una forma massa vulgar pera fugir de dificultats d'execució.

Les obres del genial autor del monument al doctor Robert no son d'aquestes, sinó que lo que més les caracterisa es la encisadora idealitat produída ab aquella especial manera de sentir y modelar les seves prodigioses obres, lograt idealisarles ab una manera de fer tan sumament simple que ningú més logra revestir ab aquesta qualitat artística les obres esculptòriques contemporànies. L'aspecte es monumental y el conjunt armoniós de línies. Se separa de la simetría que resulta monòtona, de la uniformació carregosa a l'esperit; però, dintre de la varietat hi hà l'armonía més perfecta d'uns elements decoratius ab altres y la estètica més refinada. La creu de terme que, per tot ahont s'aixeca, expressa'l final d'una vía pera començarne una altra serveix d'element principal pera donar expressió a la idea concebuda de senyalar allí el terme de l'existencia humana, el final d'una vida passatgera pera entrar en la eterna. La hermosa creu s'aixecà damunt de sòlida base de colossals blochs de pedra de tallat desigual, que s'agrupen ab una soperba figura de plechs grandiosos, la qual representa la quietut y tot ella sugestiona un sant repós, la calma y el misteri indefinible de la sepultura. La estàtua passa de tamany natural, està asseguda al costat de la columna que sosté la creu y's recolza ab el braç esquer en la base d'aquella, apoyantse'l cap ab la mateixa mà. La dreta reposa damunt de la falda ab actitut decaiguda. Els ulls els té closos, condició precisa pera representar la imatge d'una cosa ideal vagament confosa en les tenebres d'una trista realitat, y sembla que ensenyi a meditar ab resignació, davant de la tomba, sobre'l fatal destí que la implacable mort té destinats a tots els sers humans.

La quietut com inseparable companya dels morts està simbolisada mestrament. Aquella impresió de tristesa y soletat que produeixen les sepultures es traduída ab molta justesa en aquell bloch de pedra, animada per la mà del artista. La idea com totes les del senyor Llimona no pot ser més apropiada pera aquesta mena de monuments, cosa que'n molts casos no's satisfà en semblants construccions, sinó que fins se contradiu ab la impresió que fa sentir l'ambient dels cementiris.—C. D.

Crònica

El Pilar de Saragossa

De l'últim informe tècnich que sobre l'estat de ruina d'aquell monument nacional, soscrigué l'arquitecte senyor Repullés y Vargas, individuu de la R. A. de San Fernando, se'n dedueix lo següent:

Que tots els tècnichs que han donat opinió sobre l'assumpte, estàn conformes en declarar que l'estat de ruina existeix.

Que tots estàn unànims en certificar que es urgentissim el reconeixement sobre bastides.

Que tots, sense discrepancia, dictaminen que l'esquerdat aumenta, y que'ls pilars fan moviment, trencant «los testigos» que son posats pera comprovació.

Que sols discrepen en el plan d'obres, car mentres uns creuen necessari aterrar la cúpula, que es el cap pesat, altres opinen que bastarà ab enrobustir els pilars, que son les cames débils.

Que tots, sense disparitat, opinen que la diligencia y el zel son necessaris.

Que no obstant tot lo exposat, el zel y la diligencia no's manifesten fins ara en el ministeri d'Instrucció pública, més que dictant cada parell d'anys una reyal ordre de pur tràmit, que incumplida queda, mentres la ruina avença, perque encara no s'ha resolt el problema de consolidar edificis ruinosos ab tinta y beta, viatges d'externa inspecció, desde el carrer o desde el sol del temple.

Que será criminal esperar un moment més, perque no sols se tracta de salvar «El Pilar», sinó de impedir que un día hi hagi una catàstrofe, catàstrofe que pot ser produída per cent causes. Desde una crescuda gran y persistent del riu Ebre, que encara més ataca els fonaments, fins a un moviment soptat dels pilars produit per l'excessiu pes de la cúpula.

Però, lo que ressurt de més trist en aquesta desconsoladora nota, es el saber que'l darrer informa a que'ns referiem fou emès fa ja setze mesos. Lo qual, no cal dir si retrata tota la vergonya en que som posats per la burocracia espanyola.

Davant de nostres vells monuments nacionals.

Del periòdich «Sol Ixent», de Badalona, ens es grat reproduir la següent nota d'amor y respecte als vells monuments, que hi publica el diputat a Corts pel districte, nostre estimat amich don Bonaventura Plaja:

Jo que pel damunt de tots mos amors, després del que dech a Deu, hi poso l'amor a la Patria, m'he extaciat moltes voltes, contemplant els vells y esquarterat simurs que de Deu y de la Patria foren altars a Poblet, Santes Creus, Sant Joan y en altres llochs de nostra terra.

Y com bon català, en sent grat de que en les Bases de la Mancomunitat no s'oblidin de nostres monuments nacionals.

En el paragraf 19 de la base quinta, la Mancomunitat exposa el nostre dret a posseirlos y el nostre dever de conservarlos y restaurarlos.

Mercès ,donchs, a la Mancomunitat, els nostres preuats monuments, aquests fulls de nostra historia, aquestes urnes cent voltes santificades pels fets gloriosos que presenciaren, aquests enderrocats sepulcres que guardaven les despulles de nostres reys y de nostres guerrers, tornaràn a aixecarse altius, pera testimoniar al mon que en aquest troç de terra hi viu un poble que de les seves cendres reneix.—Bonaventura María Plaja.—11 janer 1912.

Sobre un retrat de Galileo

En una ciutat de Flandres, a casa d'un aficionat a objectes d'art, hi ha sigut descobert per M. Eugene Lagrange, un quadre que representa a Galileo en la presó.

Més que un retrat fet al natural, es la tela un assumpte de genre, una composició histórica, si s'ha d'atendre als elements que en la mateixa hi hà acumulats, entre altres una reixa y una anella de ferro que penja de la paret núa. Les paraules «E pur si muove», que foren atribuides al retratat després de l'abjuració, son esculpides damunt el mur de la tenebrosa estancia, tancades per un clau que té a la mà'l presoner, qui apareix assegut en una cadira de braços, fits els seus ulls en la memorable frase esmentada. Diverses figures se veuen pintades en el mateix mur: el Sol, la Terra damunt la seva òrbita, Saturn ab son anell, y Venus al davant.

Tot l'interès de les averiguacions fetes sobre aquest quadre, es el de fixar ab exactitut qui pugui serne l'autor. Car, si bé a M. Lagrange li sembla llegirhi la firma «B. E. Murillo» y la data 1643 o 1645, y els caràcters de la firma recorden els d'altres firmes conegudes del famós pintor espanyol, per altra banda la factura tota de l'obra sembla que fassi atribuirla a un pintor italià.

Apart l'interès artístich que pugui el quadre tenir, per un minuciós examenn s'ha pogut averiguar que la tela fou trasladada abans, no se sab en quina época, de un altre march al march actual, y que l'obrer que realisà aquesta operació, va escriure en llàpiç quelcom, per virtut de lo qual se vé en coneixement de que'l quadre fou dedicat al ilustre senyor D. Piccolomini, general dels espanyols a Flandres, y germà de un arquebisbe molt afecte a Galileo, que protegí an aquest molt després de sa abjuració.

Picarol

Ab aquest títol apareixerà dintre pochs díes, segons s'anuncia en un prospecte que hem rebut, un setmanari artístich humoresch, en el qual hi colaboraràn els més aguts joves artistes del nostre moment.

«Picarol» promet, formalment, veures dintre la més estricta moral, y ens n'alegrem de veres, anunciant, ademés, cosa molt convenient, dedicar números extraordinaris a fets y aconteixements artístichs que s'ho mereixin.

Compta entre'ls colaboradors gràfichs, la jove revista artística, ab noms d'artistes tan valiosos com en Mariàn Andreu, Smith Bagaría, Casanoves, Colom, Gargallo, Elías, Humbert, Nogués, Pidelaserra, Torres García, y altres.

Portarà la direcció artística, el notable dibuixant en Joseph Aragay, l'elogi del qual hem tingut el gust de fer en distintes ocasions en aquesta PAGINA.

Desitgem a la nova revista, forces prosperitats.

Tafaneries

Fa pochs mesos ha mort a Londres una senyora que tenía dibuixat a l'espatilla un magnífich tatuatge representant «La cena», den Leonardi de Vinci. Al peu s'hi llegía aquesta evangèlica inscripció: «Aima al pròxim com a tú mateix».

L'extrany cas no ha produit gran sorpresa a Anglaterra, ahont el tatuatge se troba en boga desde fa molt temps. El mateix Rey Jordi V té a l'avantbraç dret un dibuix alegòrich tatuat per un famós artista japonès.

Lany passat, a Birminghan, una senyora, en presencia d'un notari, se va fer tatuar el seu testament sobre l'espatlla. Aquell curiós document no contenía menys de 500 paraules. Un sociòlech molt conegut té gravat en el muscle dret un dibuix que representa el sol de la virtut coronat per la creu, y son molts els pastors anglicans que afirmen, ab el tatuatge, les seves conviccions religioses. Altre ciutadà célebre d'Anglaterra, té el pit decorat ab un crani humà; per una de les òrbites treu el cap una serp que sembla perseguir a una papellona que s'allunya volant. Aquella complicada figura representa l'ànima que emigra després de la mort.

«Mambru»... a la guerra

En Morinetti... ¿sabeu?... aquell terrible futurista d'Italia, pel qual s'havíen de cremar tots els musèus y biblioteques y havíen de desaparèixer tots els restes de les èpoques passades, seguint les seves doctrines, cosa que molts no fan, se n'es anat a fer de soldat a la guerra de Trípoli, ja que, segons ell, la guerra es la millor higiene y l'atach la millor gimnasia.

Com a fruit de la seva campanya, el poeta futurista sens dubte deurà portarnos uns quants volums d'aquells divertidíssims versos, hont se canta la velocitat d'una bala maüser y's fa l'elogi del canó disparant.

Ell, que creu que es més bell un automòvil corrent que la Victoria de Somotracia, sens dubte podrà contarnos (si Déu ho vol) coses ben interessants de la campanya.

La Catedral de Colonia

Un d'aquests dies la Gazeta de Frankfort publicava una nota sensacional referent al perill d'enrunament de la Catedral de Colonia, degut a l'influencia de les corrents subterranies del Rhin.

L'informe pericial donat, encara que no oficialment, elevava a molts milions l'adob y consolidació del gegantí monument, la pedra del qual, segons se diu, ha resultat ésser un conglomerat poch sòlit, que necessita l'ajuda de puntals ferms pera sostenirse.

No cal dir com les obres que cal fer a la Catedral de Colonia apassionen al mon artístich y tècnich de tota l'Alemanya, y com es estudiada la qüestió per les més notables personalitats competentes.

Troballes a Holanda

El Museu arqueològich de Leyde acaba d'obrir al públich una nova sala, hont s'exposen degudament aconduits y classificats els objectes fruit de les excavacions fetes durant els tres darrers cursos del Institut Arqueològich.

Se compten entre aquestes troballes, varis objectes prehistòrichs, trobats a les vores del lloch dit «Uddelermeer»; varis exemplars de ceràmica romana, y altres objectes, pels quals sembla que'ls arqueòlechs que'ls han estudiat y han estudiat el lloch del descobriment, son prova infalible de l'existencia d'un port romà, que devía estar situat en el canal que va de Leyde a Rotterdams.

També s'han trobat restes d'un cementiri merovingià y de la petita vila romana de Katwijk-Binneu, situada a dos kilòmetres de l'embocadura del Vell Rhin.

Els monuments d'Holanda

Per ordre del Govern d'Holanda, els governadors departamentals han enviat als alcaldes de sa jurisdicció una circular ordenantlos que immediatament tinguin noticia, que procuraràn exigir per medi d'una estreta vigilancia, de qualsevol reforma, millora, adob, obres, o restauració que afectin a n'algún monument artístich-històrich de les respectives poblacions, envíin avís a fi de que'l governador posi totseguit la qüestió a estudi de les comissions perites a propòsit, que son les que deuen en definitiva dictaminar.

Si aquí, al nostre país, s'hagués donat aquesta ordre, l'alcalde de Terrassa hauría donat compte al governador de lo que s'anava a fer ab l'altar barroch, y si aquí, per lo tant, hi hagués Comissió de Monuments, aquesta hauría donat dictamen en contra la reforma.

Mes com que no passa això, sinó al revés de tot això, ens hem d'acontentar, per ara, y sols per ara, a protestar, en espera de que aquest abandó vergonyós per les coses d'art, serà substituit per l'amor de tots els bons catalans.

L'Exposicló d'Art a Fransa durant l'any 1911.

El tresorer de la Societat Nacional de Belles Arts de Paris, com a home de números, s'ha divertit a fer el balanç numèrich de les exposicions d'art celebrades a París durant l'any 1911.

M. Alfred Agache compta, al costat dels salons oficials y exposicions de igual caràcter, les exposicionetes y diminutius succedaris que han tingut lloch en diferentes galeries.

La suma esgarrifadora es la de 11,158 exposicions!; es a dir, més de tres exposicions per día, dintre les quals n'hi hà de tots els gustos y especialitats, de totes les gammes y pendencies, desde'ls famosos «poupiers» als novells cubistes als qui la crítica acaba d'arrencar el barrissol que totjust els sortía.

Pels munismátichs

A Rozendaal (Holanda), un obrer, al qui la sort, dúes vegades li ha donat ocasió de fer troballes de monedes, ha desenterrat 45 peces d'or y 145 de plata, de dimensió, unes y altres, aproximadament a les peces de cinch cèntims.

Daten dels anys 1575 a 1600.

Obres d'un deixeble de Rembrandt.

Se tracta d'un bellíssim quadre, «La Verge y l'infant Jesús al Temple», obra d'Art de Garler, que per donació d'un patrici, acaba d'entrar a enriquir les colleccions del Museu de la Haya, hont se conserva entre altres obres de Rembrandt la célebre «Lliçó d'Anatomía».

El quadre en qüestió, que fins ara havía format part d'una galería particular francesa, se troba citat en l'inventari dels bens del seu autor, no haventse pogut trobar fins ara casualment, a pesar de les recerques que sobre'l particular s'havíen fetes.

La Verge y l'Infant Jesús, de van der Weyden.

Ha sigut adquirit per un marxant de Berlin el quadre de van der Weyden: «La Verge y l'Infant Jesús», que tanta admiració produí quan fou exposat en la memorable exposició dels Primitius a Bruges.

Era propietari d'aquesta magnífica obra un coleccionista de Bruseles, qui el va posar en venda pública, oferintlo abans a la Junta de Museus per 20,000 frs.

Dita Junta, trobant excessiu el preu posat a la referida obra, va renunciar de moment a la compra, esperant ocasió d'obtenirlo a més bon preu.

Efectivament, la venda pública no va pas donar al venedor el resultat que ell se pensava, ja que se n'hagué d'entornar a casa ab el quadre y guardarsel fins... que un marxant de Berlin, especialista en pintura flamenca, proveidor de flamenchs als museus del seu país, va anar a Bruseles, oferint de cop 91.000 franchs per l'obra de referencia.

El coleccionista, sense pensarshi gens, va vèndrela, y el quadre ha sortit del seu país, hont ara tothom plora la seva ausencia.

¿Ha anat a parar a Berlin el quadre?... Se diu que nó, car algú de fonament assegura que ha passat a aumentar la colecció de flamenchs del célebre antiquari americà Pierpout Morgan.

La primera pensionada a la Vila-Medicis.

Se compta com a un dels fets escolars més senyalats, en la vida de l'Escola francesa de Belles Arts a Roma, instalada a la Vila Medicis, la rebuda que s'ha fet a la primera dòna que hi es entrada en calitat de pensionada.

Es ella, l'escultpora Mlle. Heuvelmans, artista de condicions rellevantes, qui l'estiu passat, en brillants exercicis d'oposició, va guanyar la plaça d'escultpura, emprenent ara el viatge a Roma, junt ab els seus camarades de la mateixa promoció, MM. Legeune, escultpor; Bernard, arquitecte, y Mirland, gravador.

La recepció de la primera pensionada, fou feta al vestíbol de la Vila Medicis, pel director de l'Escola M. Carolus Durau y els seus deixebles, que saludaren a la nova companya ab parlaments de benvinguda.

El Pilar

A darrera hora llegim que'l ministre d'Instrucció pública y Belles Arts, se proposa anar un d'aquests dies a Saragoça, visitant entre altres coses de la ciutat, l'iglesia del Pilar, a la qual se han de fer obres.

Una estampa del Sagrat Cor

L'antiga casa editorial Eugeni Subirana, acaba d'editar, primorosament reproduida y estampada, una estampa de gran tamany del Sagrat Cor de Jesús, deguda en son original, al pinzell del conegut pintor, nostre estimat amich don Enrich Moncerdà, qui ha fet obra de veritable artista.

El Sagrat Cor, pintat pel senyor Moncerdà, creyem que será una obra que mereceriá els honors de la popularitat, ja que, apartantse de les barroeres estampes que poblen el mercat, vé a colocar aquesta mena de productes a l'altura artística que de dret els pertoca.

Felicitant ben merescudament al senyor Moncerdà per la seva obra artística y amorosa, ens felicitem de que l'imatge avuy reproduida, sia la primera d'una serie d'estampes, que la casa Subirana farà molt bé de confiar a mans tan sabies y amoroses com les del senyor Moncerdà, qui ha donat ab aquesta darrera obra, una prova més del seu talent artístich.

Pera honorar a un pintor, volen ferlo senador.

El pintor Pradilla, fill de Saragossa, se troba en sa ciutat nadiua ab motiu de la malaltía d'un seu germà, després de haverse passat molts anys corrent mon.

Desde l'«Heraldo de Aragón», el senyor Royo y Villanova, ha proposat que se li tributi un homenatge, consistent en demanar pera'l pintor, al Govern, la creu de Alfons XII y una senaduría vitalicia.

Algú prepara además, que se li fassin pintar uns frescos al Pilar, lo qual no deixa de ser més apropiat al ofici del homenatjat, y menys molest per un pintor que una senaduría.

De totes maneres els saragoçans, volen fer homenatge a n'en Pradilla, y les autoritats el visiten, y entre elles l'alcalde de lacapital aragonesa, que ho ha fet en nom de tota la ciutat.

Exposició Malagarriga

Hem rebut una invitació, pera assistir a la inauguració de l'exhibició de quadres, que obrirà dissapte vinent a can Parés, la pintora Elvira Malagarriga Ormat.

Pel catàlech de la mateixa que va junt ab l'invitació, podem veure que l'exposició será nombrosíssima, ja que arriben a 51 el número d'obres exposades, entre les quals hi hà temes d'Espanya, Italia y França.

Desitgem a la artista expositora un èxit per la seva exposició.

Les besties al Louvre

Com que al Louvre, d'ençà del robo de «La Gioconda», tot va en doma, ara al director se li ha acudit treure totes les besties y bestioletes, que constituexen l'acompanyament domèstich dels conserjes y demés personal que té les habitacions al Louvre.

Ab motiu d'aquesta decisió, els pobres empleats se queixen de que així se'ls tregui la seva agradable companyía; y se comprén, si's compta que un dels tals, un vell soldat, té en la petita habitació a n'ell destinada, no rès menys que sis gossos, quatre gats, set gallines y un gall amich de les santes estridencies, una lloca y els corresponents pollets que tiren per gallina... y encara, fà colecció de canaris.

Rès, una Arca de Noè.

Els «Pompiers», a Paris

Diumenge passat va inaugurarse a les galeríes Georges Petit, de París, l'anunciada exposició de pintura dels mestres Pompiers.

Decora l'invitació d'aquesta exposició valentona, un casch lluent a l'estil dels que duyen els bombers de París, ara fa cinquanta anys.

En broma en broma, es lo cert que'ls vells mestres, davant l'invasió dels xicots que s'han llençat sobre'l mercat, han apretat de valent, y alguns d'ells exposen obres ben notables, segons llegim en algun diari francès ben autorisat.

Mes, hi hà qui afirma que aquesta opinió no es pas donada segons el valor intrínsech de les obres exposades, sinó filla de la reacció que han produit els cubistes.

De manera que será divertit veure, com de massa volguer avençar, tornem enrera.

La Exposició Torres-García

L'exposició den Torres-García podem ja en aquests moments considerarla com un indiscutible èxit artístich, que ben merescut se té el fortissim autor de les obres que tan elogiades han sigut aquests dies, pels amichs de les coses d'art que han visitat les galeríes Dalmau.

¿Homenatge a n'en Torres-García?... Algú ho havía proposat, mes a judici nostre, el millor homenatge será al costat dels elogis que li ha fet la crítica, el de treballar per la reposició dels frisos de Cà la Ciutat, y el de treballar y fer lo possible pera que aumentin els llenzerets de «Adquirits» que decoren algunes de les teles.